

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Uredništvo in upravlništvo: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Naročnina: letno Din 50⁻, polletno Din 28⁻, četrtletno Din 15.

Leto I.

Marburg a. d. Drau, sobota 10. maja 1941

Št. 2

ODREDBA

o ustanovitvi organizacije **STEIRISCHER HEIMATBUND**.

Na podlagi meni podeljenega pooblastila odrejam:

1. Na ozemlju Spodnještajerske NSDAP za zdaj ne bo vpostavljena.
2. Steirischer Heimatbund, čigar ustanovitev s tem odrejam, je velika organizacija, v kateri bodo vsi Spodnještajerci in sonarodnjaki, ki na spodnještajerskem ozemlju poklicno delajo, zajeti. Član more postati le, kdor se odkritosrčno prizna k Führer-ju in Reich-u.
3. Steirischer Heimatbund ima lastno pravno osebnost.
4. Vodstvo organizacije Steirischer Heimatbund poverim Gaurat u Franz S t e i n d l - u.

Marburg a. d. Drau, 10. maja 1941.

Uiberreither

Spodnještajerci!

10. maja 1941 je šef civilne oblasti za Spodnjo Štajersko, Reichsstatthalter Dr. Uiberreither, ustanovil že najavljeno organizacijo »Steirischer Heimatbund«.

Kot od njega pooblaščen Bundesführer organizacije »Steirischer Heimatbund« Vas pozivam, da se tudi formalno priznate k Vaši krasni domovini, k Reich-u in našemu Führer-ju Adolf Hitler-ju, s tem, da se prijavite v organizacijo »Steirischer Heimatbund«.

ORGANIZACIJA »STEIRISCHER HEIMATBUND« je politična organizacija spodnještajerskega prebivalstva, ki se priznava k Führer-ju in Reich-u.

ORGANIZACIJA »STEIRISCHER HEIMATBUND« daje vsakemu posamezniku, bilo mož ali žena, bilo fant ali dekle, možnost, potrditi svojo pripadnost k Reich-u z odločnim sodelovanjem.

ORGANIZACIJA »STEIRISCHER HEIMATBUND« je s sodelovanjem svojih članov nositeljica velikega političnega, kulturnega in gospodarskega programa in načrta za obnovo Spodnje Štajerske.

V ČASU OD 17. DO 25. MAJA 1941 bodo v vseh vaseh in mestih Spodnje Štajerske ustanovljeni prijavni uradi, kjer bodo na razpolago prijavnice za vpis v organizacijo »Steirischer Heimatbund«. Vsak zaveden in obnovo želeči Štajerc ima v tem času možnost, prijaviti se v organizacijo »Steirischer Heimatbund«.

Na podlagi te prijave bo sledil dokončni sprejem.

ŠTAJERC I !

PRIZNAJTE SE K ADOLF HITLER-JU IN PRIJAVITE SE V ORGANIZACIJO »STEIRISCHER HEIMATBUND«.

Der Bundesführer:

Franz Steindl

Adolf Hitler — stvaritelj Nove Evrope

Ko je Adolf Hitler l. 1933. prevzel oblast in obenem omogočil dejansko izvedbo programa narodnosocialistične stranke, je bilo v naših krajih le malo ljudi, ki bi bili takrat verjeli, da Führer ni samo edini poklicani voditelj svojega nemškega naroda, nego več: da je od Previdnosti poslani stvaritelj in zedinitelj vse Evrope.

Danes doživljamo zgodovinsko tako važno obdobje kakor ga niso doživeli naši predniki in ga tudi ne bodo naši zanamci. Tvorec tega ogromnega dogajanja je Adolf Hitler, mož, ki je vstal kot brezimeni vojak iz strelskih jarkov svetovne vojne s trdnim namenom, da uniči krivico, ki jo je zapadni svet prizadejal nemškemu narodu na podlagi takozvane »mirovne pogodbe«. Stanje, ki ga je našel Führer po vojni v Nemčiji, je bilo obupno. Narod, ki so ga ogoljufali z Wilsonovimi točkami o samoodločbi narodov, je bil gospodarsko na tleh. Ogromne pokrajine nemškega Reicha so bile odrezane ne oziraje se na gospodarsko povezanost s tedanjo nemško državo. Strahovito razvrednotenje marke (inflacija) je bilo viden izraz splošnega gospodarskega poloma. Ljudje so si v Nemčiji takrat v neštevilnih primerih jemali življenje, ker niso imeli nobenih izgledov za bodočnost. Židovsko-liberalne in klerikalne vlade so natančno izpolnjevale strahotne določbe versajske pogodbe ter plačevale iz naroda iztisnjene milijarde zlatih mark ne nasitnim Francozom in Angležem ter njih zaveznikom. Zapadu je bilo na tem, da uniči Nemčijo in delavnost nemškega naroda na vseh področjih človeškega udejstvovanja. Narod, ki je v tem času propadal duševno in gmočno, je moral gledati brezglavost vlad, ki so prihajale in odhajale z neizpolnjenimi obljubami. Le mali krog ljudi je vedel v Nemčiji, da more edino Adolf Hitler raztrgati versajske okove ter vrniti narodu enakopravnost in pravično soudeležbo pri blagostanju vsega sveta. Führer je bil leta 1923, že v ofenzivni borbi proti vsem notranjim nasprotnikom Nemčije. Njegova borba je veljala vsem tistim, ki so slabili Nemčijo in nemški narod. Führer je s svojimi zvestimi napovedal borbo socialnim demokratom, komunistom, klerikalcem in meščanskim nacionalistom, dobro vedoč, da osvoboditev na zunaj ni mogoča vse do tlej, dokler niso poraženi notranji sovražniki nemškega edinstva. V tej veliki borbi se je žal ponesrečil državni udar dne 9. novembra 1923. Na pohodu k Feldherrnhalle v Münchenu je takrat obležalo 16 zvestih borcev

Führerja v svoji krvi. Mnogi so takrat krili Führerja pred krogami nasprotno usmerjenega vojaštva in policije. Sledil je udarec za narodnosocialistično stranko, ki je bila nato razpuščena. Sam Führer je bil obsojen na pet let trdnjavske ječe in je nad leto dni obsedel v trdnjavi Landsberg am Lech. Toda njegovi nasprotniki ga niso poznali. Jekleni duh tega velmoža je uklonil vse ovire. Stranka je znova oživela in se podajala v vedno nevarnejše borbe za državno oblast. Duh narodnega socializma, vtelešen v osebi Führerja, pa se je začel širiti ne samo po Nemčiji, nego tudi preko nemških meja. Adolf Hitler, znailec novega nemškega socialnega reda, je bil obenem tudi narodni buditelj, ki je bobnal k splošni vstaji proti vsemu, kar je krivičnega.

Težko je v okviru enega članka napisati vse, kar se je zgodilo do 30. januarja 1933, ko je Adolf Hitler prevzel oblast in odgovornost v Nemčiji. Führer je izpolnil po vrstnem redu vsako obljubo, ki jo je bil popreje dal svojemu narodu. V tem se odlikuje ta duševni velikan, državnik in vojskovodja, da ne obljublja ničesar, kar obenem ne bi mogel izpolniti. Nemškemu narodu je obljubil, da bo raztrgal pariško mirovno pogodbo in vse proti nemškemu narodu naperjene določbe. To je tudi storil. Vrnil je narodu čast, ki je nikdo na svetu nemškemu narodu v resnici ni mogel vzeti. Vrnil mu je vojaško čast, odpravil je nečastni pas (brez vojaštva) v Rheinlandu, pripeljal je Saargebiet nazaj v objem matere Nemčije. Nato je sledila obnova nemškega blagostanja na osnovi narodnosocialističnih nazorov. Nepopisno je, kar je Führer storil za Nemčijo. O tem pričajo silne stavbe, prekrasne avtomobilske ceste, delavska in kmetjska zakonodaja, novi pravni red itd. Sredi te ogromne

delavnosti nemškega naroda, ki je zopet našel svoj smisel za življenje, pa so začeli zunanji sovražniki zavirljivo gledati na Nemčijo, ki si je pod Führerjevim vodstvom utrila novih poti v bodočnost. Rastoče blagostanje Nemčije ni bilo po volji Angležem in Francozom, ki so začutili, da bi mogel novi pravični družabni red Nemčije »okužiti« tudi ostali svet in tako spraviti bogate dobičke milijarderjev in milijonarjev v nevarnost. Da bi ustavili neverjetni pogon Nemčije navzgor, so sklenili — vojno. Ta sklep je še bolj dozorel, ko je Führer leta 1938. v marcu osvobodil Ostmorko. V jeseni 1938 je bil osvobojen Sude-tengau. Z razpadom nekdanje Češko-slovaške je postalo jasno, da Češka in Moravska sami ne moreta živeti. Tudi ti deželi, v katerih so vladali že davno nemški cesarji, je Führer na srečo njenih prebivalcev vključil v Veliko Nemčijo, ki je na ta način postala jedro bodoče Nove Evrope. Poljska je v jeseni leta 1939. izdala sebe in Evropo. Njeno izdajstvo je plačala s poslednjo delitvijo Poljske. Anglija in Francija sta nato napovedali vojno Nemčiji in pričela je vojna na življenje in smrt. Cela vrsta malih držav je plačala svoje izdajstvo s svojim uničenjem. Zadnji v tej vrsti sta bili Grška in Jugoslavija.

Sredi viharnega zgodovinskega dogajanja stoji Führer in vodi z brezprimernim veleumom ne le Nemčijo, nego tudi ostalo Evropo. Cesar Adolf Hitler ni zmogel pri zeleni mizi na mirni način, morajo sedaj izpolniti silne nemške armade: Führerjev zakon o ureditvi Nove Evrope. V tej Novi Evropi bo kruha in življenja za vse narode. Velika Nemčija s Führerjem na čelu je dokazala, da je vredna poslanstva, biti na čelu te Nove Evrope. Adolf Hitler nam je porok, da bomo po tej zmagoslavni vojni deležni lepše in boljše bodočnosti.

Prva nemška ljudska šola na Spodnjem Stajerskem

V Marburg-u so dne 5. maja slavnostno otvorili prvo nemško ljudsko šolo. Pri tej otvoritvi je Bundesführer Steindl kot zastopnik Gauleiter-ja Uiberreither-ja govoril tudi šolski mladini obojega spola ter med drugim iznesel sledeče misli:

»Mi ne pričakujemo od Vas, da bi postali vzorni učenci starega sloga.

Tudi odličnjaki ne bodo izhajali izključno iz vaših vrst. To končno ni vse. Po zaslugah Führer-ja in ostrine meča nemške vojske osvobodjena Spodnja Stajerska bo v bodočih letih in desetletjih rabila ogromno število strokovnjakov, kmetov, rokodelcev, tehnikov, trgovcev itd. V tem smislu je vaša služba v šolah, služba za Nemčijo«.

Adolf Hitler o zmagah na Balkanu

Führer pred Reichstagom - Nemčija je hotela mir, Anglija — uničevanje - Zločinski podvigi Churchilla - Nepregledni vojni plen v Srbiji in Grčiji - Führer se je zahvalil fronti in domovini Pripravljeni za nove udarce!

Predsednik Reichstag-a je za nedeljo dne 4. maja 1941 sklical sejo poslancev Velike Nemčije. Na dnevnem redu je bila samo ena točka in sicer poročilo državne vlade.

Sklicanje nemškega Reichstag-a med vojno je, kakor se je videlo iz dosedanjih treh sej, prav posebnega pomena. Ni čuda, da je tozadevna objava radio-od-dajnic ves nemški narod spravila v napeto pozornost. Priložnost, slišati Führer-ja — moža, ki je vodil nemško vojsko s svojo močno, sigurno roko, zavedajoč se svojega cilja, od zmage do zmage — je silila vse, da so hiteli k radio-aparatom.

V glavnem mestu Reich-a je bilo poslopje Kroll-Oper-e v Tiergarten-u cilj stotisočev Berlinčanov. Kdor ni imel sreče, da bi osebno prisostvoval govoru Adolfa Hitler-ja, je hotel vsaj na poti k seji videti Führer-ja in njegove najzvestejše. Po dovoznih cestah od Führer-jeve državne pisarne do Tiergarten-a so vrste narodno-socialističnega gibanja tvorile gosti špalir.

Malo pred šesto uro je Führer zapustil državno pisarno ter se ob viharju navdušenja in veselja čakajočih Berlinčanov napotil proti Kroll-Oper-i. Tam so, kakor navadno, na gosto stali ljudje, da bi doživeli trenutek, ko bo Führer pregledal častno kompanijo svoje Leibstandarte.

Sejna dvorana

Uro pred začetkom seje so se poslanci vsuli v prostor, ki je nosil, kakor vedno, samo en edini okrasek, in sicer na čelni steni na belem polju velikanski zlati grb. Napram zadnji seji so se rjave uniforme še bolj umaknile sivim vojaškim suknjam. Na poslanskih mestih je danes na ta veliki dan zastopano vse od strelca do visokega oficirja. Marsikateri poslanec se kot ranjenec udeležuje seje. Mnogo jih je odlikovanih s častnim znakom velike vojne. Tudi na vzvišenih prostorih prevladujejo uniforme vseh treh delov nemške oborožene sile. Tukaj sedi generaliteta in admiraliteta. Polna je tudi diplomatska loža, nadalje tudi prostori domačih in tujih častnikov.

Malo pred šesto uro zasedejo poslanci svoje prostore. Medtem se je napolnila velika tribuna. Vlada je polnoštevilno zastopana. Navzoči so vrhovni poveljniki delov nemške oborožene sile kakor tudi šef glavnega poveljstva.

Točno ob šesti uri stopi Führer v sejno dvorano. V njegovem spremstvu so med drugimi Reichsmarschall Hermann Göring, Reichsminister Rudolf Hess, Reichsminister Frick in Reichsführer SS Himmler. Poslanci se dvignejo, nobenega glasu ni slišati v tem velikem prostoru. Hiša je polna napetega pričakovanja. Vse oči so usmerjene v Führer-ja, ki stopa na oder, pozdravljajoč tam svoje najožje sodelavce.

Kakor pri vsaki seji Reichstag-a zavzamejo svoja mesta zraven govorniškega odra šef državne pisarne Reichsminister dr. Lammers, Pressechef državne vlade Reichsleiter dr. Dietrich, adjutanti Führer-ja SS-Gruppenführer Schaub in NSKK-Gruppenführer Bohrmann.

Predsednik nemškega Reichstag-a, Reichsmarschall Hermann Göring, otvori nato sejo ter se uvodoma spomni umrlih poslancev. Z dviganjem raz sedežev jim izkazuje poslanci čast.

Führer govori

Ko je Reichsmarschall dejal: »Prosim našega Führer-ja, da prevzame besedo«, pride prvič tako dolgo zadrževano navdušenje do izraza. Trajalo je več minut, da se je nevlhta »Heil«.

klicev in navdušenje hiše poleglo in je Führer lahko spregovoril.

Od prvega trenutka njegovega govora, ki ga ne posluša samo hiša in ljudstvo, temveč celo svet, je ustvarje-

no tisto ozračje, ki ga že poznamo ob velikih govorih Adolfa Hitler-ja: vsaka beseda kakor jeklo trdo izbrušena, vsak stavek prepričevalno dokazovanje, ki poslušalce objame z vso močjo.

Nato je Führer povzel besedo k sledečim izvajanjem:

»Poslanci! Možje nemškega Reichstag-a! V času, ko so dejanja vse, besede pa le malo, nimam namena, da bi stopil pred vas kot izvoljene zastopnike nemškega ljudstva večkrat, kakor je neobhodno potrebno. Prvič sem se obrnil ob izbruhu vojne do vas v trenutku, ko je vsak poizkus sicer možne poravnave s Poljsko propadel zahvaljujoč angleško-francoski zaroti proti miru. Najbrezvestnejši možje sedanjosti, ki so — kakor že sami priznavajo — že l. 1936 sklenili razrušiti Nemčijo radi njene mirne obnove in rastoče moči potom krvave vojne, so bili vendar toliko srečni, da so našli v Poljski vendarle tisto državo, ki je bila kot prva pripravljena, seči radi njihovih interesov in ciljev po meču.

Vsi moji poizkusi, ravno z Anglijo doseči spravo in celo trajno in prijazno sodelovanje, so se razbili ob želji in volji malega kroga zarotnikov, ki je — bodisi iz sovraštva ali iz gnočnih ozirov — odbil vsak nemški predlog z neprikritim sklepom, da mora priti do vojne pod vsemi okoliščinami.

Gonilni mož tega fanatičnega kakor tudi hudičevega načrta, izzvali vojno za vsako ceno, je bil že takrat mister Churchill (čitaj Čerčil). Njegovi poma-gači so bili možje, ki so sedaj ministri njegove vlade.

Najjačjo odkrito in prikrito pospešitev so prejela ta stremjenja iz takozvanih »velikih demokracij« to — in on — stran Atlantika. V času rastočega nezadovoljstva z njihovimi propadajočimi vladnimi umetnostmi so mislili tam, kaj odgovorni državniki, da bi še najbolje z uspešno vojno zagrabili vprašanja, ki jih sicer le niso mogli več rešiti. Za njimi je stal mednarodni bančni, borzijski in orožarniški kapital, ki je, kakor nekdanj, zopet zavohal možnost velikega, čeprav umazane posla. Kakor nekdanj, tako so tudi sedaj bili brezvestno pripravljeni,



(Aulu: Presse-Hoffmann)

ADOLF HITLER

svojemu zlatu na ljubo žrtvovati kri narodov. Tako je pričela vojna.

Nekaj tednov po tem je bila država, ki se je kot prva lahkomišelnost vpregla za finančne in kapitalistične interese teh vojnih hujškov, zlomljena in uničena.

6. oktober 1939

Pod temi okolščinami sem smatral, da sem lastnemu nemškemu narodu, kakor tudi poštenim in nedolžnim ljudem v drugih deželah dolžan, znova potrpati na uvidenost in vest drugih državljanov.

Dne 6. oktobra 1939 sem znova ugotovil, da Nemčija ni terjala niti od Anglije niti od Francije ničesar, niti ni

imela namena karkoli terjati. Ugotovil sem, da je nadaljevanje vojne blaznost ter da bo pred vsem pošast modernega orožja uničila velika področja v trenutku, ko bi to orožje prišlo do uporabe. Svaril sem pred borbo s težko in daljnosežno artilerijo proti civilnim naselbinam, vedoč, da zamore iz tega priti le do obojestranskega uničevanja pokrajin daleč v globino. Opozoril sem predvsem na to, da bi uporaba letalstva s svojim učinkom na daljino zamogla dovesti do uničenja vsega, kar je bilo v stoletnem delu s težavo zgrajeno in v Evropi ustvarjeno kot delo kulture.

Kakor pa je bil moj poziv z dne 1. septembra 1939 zaman, tako je bil tu-

di novi predlog odbit z ozlovoljenostjo. Angleški vojni hujšaki in njihovi židovsko kapitalistični pomagači so smatrali moj človečanski poziv edinole za nemško slabost.

Narodom v Angliji in Franciji so rekli, da se Nemčija trese pred spopadom v spomladi 1940 ter da bi izbojazni pred predstoječim uničenjem rada sklenila mir. Izjavili so pa, da do takega miru ne sme priti pod nobenim pogojem, dokler Nemčija ni zlomljena in dokler Nemci niso tako potolčeni in obubožani, da bodo pri poljskih kuhinjah svojih nasprotnikov prosili za nekaj hrane.

Norveška

Ze takrat se je pričela norveška vlada, ki je zaslepljena verovala v Churchill-ova prorokovanja, igrati z mislijo angleškega vpada, da bi tako s pripustitvijo okupacije norveških pristanišč in švedskih rudniških pokrajin prispevala k uničenju Nemčije. Gospod Churchill in Paul Reynaud sta bila glede uspeha svoje nove zarote tako sigurna, da svojih namenov — bodisi iz lahkomišelnosti, ali pod vplivom alkohola — niti nista več prikrivala. Tej brbljivosti obeh gospodov se je imela nemška vlada takrat zahvaliti za doznanje načrtov, naperjenih proti Nemčiji, nemški narod pa za svoj najodločilnejši protiudar v tej vojni. Angleška zarota proti Norveški je bila brez dvoma najnevarnejša akcija proti Nemčiji.

Nekaj tednov po tem je bila ta nevarnost odpravljena. Z najdrznejšim vojaškim činom vojne zgodovine vseh časov je bil onemogočen napad angleških in francoskih armad proti desnemu krilu naše obrambne fronte. Ta veluspešna nemška obramba je naše evropsko stališče tolikanj ojačila, da je strateško ne moremo dovolj oceniti.

Dunkirchen

Ko so ti načrti odpovedali, je nastal zvišan pritisk angleških vojnih hujšakov na Belgijo in Holandijo. Ker je zarota proti dovozu rudnin propadla, so hoteli zanesti fronto preko Belgije in Holandije do Rheina, da bi tako izločili tamkajšnje topilnice.

Dne 10. maja preteklega leta je pričela najpomembnejša borba v celokupni naši nemški zgodovini. V nekaj dnevih so bile sovražne fronte nalomljene. S tem so bili ustvarjeni pogoji za ono operacijo, ki je dovela do največje uničevalne bitke v svetovni zgodovini. Francija je doživela svoj polom, Belgija in Holandija sta bili zasedeni. Angleške čete pa so zbežale pod udarci in brez orožja z evropske celine.

19. julij 1940

Dne 19. julija 1940 sem nato tretjič sklical nemški Reichstag, da bi podal velik obračun, ki se ga še vsi spominjate. Seja mi je dala možnost, da izrečem vojakom zahvalo naroda, kakor je odgovarjalo edinstveni velični dogodkov. Pa tudi ta sestanek sem uporabil za novi mirovni poziv. Nobenega dvoma nisem pripustil o tem, da je bil moj up v tej smeri na podlagi izkušenj le malenkosten. Moške, ki so vojno hoteli, niso sledili kakemu idealnemu prepričanju. Za njimi je stal kot gonilna sila židovsko-demokratski kapitalizem, na katerega so bili vezani do propasti.

Milijardni kapitali, ki so jih ti vojni interesi že naložili, so kričali po obrestovanju in amortizaciji. Zato se niso ustrašili dolge vojne, nasprotno so si jo zaželeli. To poglavje potrebuje v obliki svoje naložbe v tvornicah in strojih dovolj časa za pogon in še prav časa za razdelitev pričakovanih dobičkov.

Tem židovsko-demokratskim vojnim interesom ni bilo že v naprej nič tako osovraženo kakor misel, da bi pozivu k pameti narodov še v zadnji minuti uspelo, končati vojno brez daljnjega krvoprelitja in tako zmanjšati dobičke njihovih naloženih milijard.

Churchillova vloga

Moje takratne slutnje in napovedi so se uresničile. Moj mirovni poziv so tolmačili kot znamenje bojazni in bojzljivosti. Evropskim in američanskim vojnim hujskačem je uspelo, zamegliti zdravo pamet širokih ljudskih množic, ki v tej vojni niso mogle nikakor profitrati. Z lažjo so vzbudili mnogo upov, da bi potom narekovane javnega mnenja obvezali znova za nadaljevanje borbe. Prav tako so tolmačili moja svarila proti uporabi Churchillove vojne z močnim bombardiranjem civilnega prebivalstva kot znamenje nemške onemoglosti. Najbolj okrvavljeni diletant zgodovine vseh časov je res verjel, da je večmesečna rezerviranost nemškega letalstva dokaz za njeno nezmožnost nočnih poletov. Več mesecev so plačani pisarji tega moža angleškemu narodu lagali, da je edino le angleško letalstvo zmožno, vojskovati se na ta način, ter da je to tisto sredstvo, s katerim bo omogočena brez obzirna borba angleškega letalstva proti nemškemu civilnemu prebivalstvu. V zvezi s pomorsko blokado so si obetali poraza Nemčije.

Taj predpostavki je veljalo skozi tri in pol mesece moje svarilo. Ne čudim se, da moji opomini niso napravili na gospoda Churchilla nobenega vtisa.

Kaj je temu mozu mar za življenje drugih? Kaj mu je kultura, kaj so mu stavbe? Churchill je že ob izbruhu vojne dejal, da hoče imeti svojo vojno, pa tudi tedaj, če bi se angleška mesta morala pri tem spremeniti v razvaline.

Norec in njegova propaganda

To vojno je tudi prejel. Moje zagotovilo, da bomo v gotovem trenutku, če treba, vsako bombo stokrat povrnil, Churchilla ni zamoglo dovesti do tega, da bi samo enkrat pomislil na zločinstvo svojega postopanja. Churchill izjavlja, da se ga to ne tiče. Dal nam je celo zagotovilo, da ga angleški narod po takih bombnih napadih gleda z veselostjo ter da se je vrnil vsakokrat z novo močjo v London. Mor-da je res, da je bil gospod Churchill v svojem trdnem sklepu, vojno po tej poti nadaljevati, še ojačen.

Mi pa nismo nič manj odločeni, vr-či za vsako bombo v bodoče in v slučaju potrebe sto bomb nazaj, in sicer tako dolgo, dokler se angleški narod tega zločinca in njegovih metod ne bo otrešel.

Če misli gospod Churchill od časa do časa, da mora moč svoje vojne s propagando ojačiti, smo pripravljeni, pričeti vojno tudi na tej poti. Poziv te-ga norca in njegovih podreptnikov, naslovljen na nemški narod dne 1. maja, da me naj narod zapusti, je tolmačiti ali kot paralično oboletost, ali pa kot blaznost v pijanosti.

Balkansko bojišče

V tem nenaravnem duhovnem stanju se je porodil sklep, spremeniti Balkan v bojišče. Kakor blaznež leta Churchill že skoro 5 let po Evropi, da bi našel nekaj gorljivega. Žal, se najdejo vedno plačani elementi, ki odpirajo temu mednarodnemu požigalcu meje svojih dežel. Pozimi mu je uspelo vsiliti angleškemu narodu potom megle trditve in prevar mnenje, da je Nemčija vsled borbe peteklega leta na koncu svojih moči. Sedaj je začutil obveznost, ustvariti novo pogorišče v Evropi, da bi tako onemogočil prebujenje. Povrnili se je pri tem k načrtu, ki mu je lebdel že v jeseni 1939 in v spomlad 1940 pred očmi. Vi se spominjate, moji poslanci in možje Reichstaga, objavljenih dokumentov iz mesta La Charité, v katerih je bil odkrit poizkus, spremeniti Balkan že v zimi 1930/40 v evropsko bojišče.

Glavni prireditelji tega podjetja so bili takrat gospodje Churchill, Halifax, Daladier, Paul Reynaud, general Weygand in general Gamella.

„Sto divizij“

Kakor je razvidno iz teh aktov, so računali z možnostjo, da bi v slučaju uspešnega napada na mir v jugovzhodu Evrope lahko mobilizirali okrog 100 divizij v korist Anglije. Nenadni polom v maju in juniju preteklega leta je imel za posledico, da so tudi ti načrti zaspali. Že v jeseni preteklega leta pa je Churchill znova postavil to vprašanje v območje svojih razmišljanj. Če je bil ta poskus tedaj otežkočen, se je zgodilo to radi tega, ker se je na Balkanu izvršila sprememba v toliko, da je vsled preobrata v Romuniji ta država bila za Anglijo končno izgubljena. Nova Romunija pod vodstvom generala Antonescu se je odločila izključno za romunsko politiko brez ozira na nade angleških vojnihih interesentov. Temu dejstvu se je priključilo tudi držanje Nemčije same.

Nemška politika na jugovzhodu Evrope

Če govorim danes, gospodje poslanci, o tem vprašanju, Vam hočem podati najprej kratek prikaz ciljev nemške politike na Balkanu, kakor so mi lebdeli pred očmi in kakor smo jih skušali doseči.

1. Nemčija ni zastopala na Balkanu nikakih teritorialnih in drugih sebičnih interesov. Z drugimi besedami: Nemčija glede vprašanj teritorialnega značaja in notranjih razmer v teh državah iz kakršnihkoli sebičnih namenov ni bila interesirana.

2. Nemčija se je trudila, uprav s temi državami navezati ozkih gospodarskih stikov ter jih še poglobiti. To pa ni bilo v interesu samo Nemčije, nego tudi v interesu teh dežel samih. Če se kjer koli narodno gospodarstvo dveh trgovinskih činiteljev pametno izpopolnjuje, potem je bil in je še to slučaj med balkanskimi državami in med Nemčijo. Nemčija je industrijska država in potrebuje živeža in surovin. Balkanske države so kmetijsko in surovinsko ozemlje ter potrebujejo industrijskih proizvodov. Iz tega nujno izhaja možnost izredno plodne izgradnje medsebojnih gospodarskih odnošajev.

Če so angleški ali celo američanski krogi videli v tem neopravičeno zarivanje Nemčije na Balkanu, je to prav tako neumna drznost. Vsaka država gradi svojo gospodarsko politiko v smislu svojih narodnih interesov in ne v interesu tujih, židovsko-demokratskih kapitalistov, ki niso vključeni.

Razen tega še sledeče: tako Anglija kakor tudi Amerika sta mogli v teh pokrajinah nastopati v najboljšem slučaju kot prodajalca, nikdar pa kot

kupca. Treba je res narodno gospodarske omejenosti kapitalističnih demokracij, če si nekdo domišlja, da za morejo države trajno obstojati, če so se obvezale, pri nekomur kupovati, ki pa od njih samih ničesar ne more, niti noče kupiti.

Nemčija balkanskim državam ni samo prodajala, bila je tamkaj predvsem tudi največji odjemalec. Bila je trajen in soliden odjemalec, ki je pridelke balkanskega kmeta plačal z delom nemškega industrijskega delavca in ne s sleparskimi valutami in devizami, ki so itak že več let bolehale za kroničnim razvrednotenjem.

Tako ni bilo čudno, da je Nemčija, kakor že omenjeno, postala največji trgovinski partner balkanskih držav.

To pa ni bilo samo v interesu Nemčije, nego prav tako tudi v interesu balkanskih narodov samih. Samo kapitalistično usmerjeni možgani naših židovskih demokracij zamorejo trditi, da tista država, ki dobavlja drugi državi stroje, to državo s tem že prevladuje. V resnici bi moglo biti tako prevladovanje potem k večjemu medsebojno. Lažje se je odreči strojem, kakor živemu in surovinam. Tako je partner, ki dobiva za svoje stroje žito in surovine, morda še bolj vezan kakor sprejemnik industrijskih proizvodov. V tem poslu ni bilo ne zmagovalcev ne premagancev, bili so samo kompanjoni. Nemčija narodno-socialistične revolucije se je častihlepno potrudila, biti dostojen kompanjon, to se pravi, plačevati s solidnim blagom in ne z demokratičnimi lažipapirji. Nemčija je imela samo en interes: videti trgovinske partnerje notranje zdrave in močne. Nemčija je storila vse, da bi potom svojega vpliva, pomoči, nasveta in dejanj tem deželam priskočila v utrujanju njihovega lastnega obstanka, njihovega notranjega reda in sicer brez ozira na njihove posebne državne oblike. Obzirnost do teh vidikov je dovedla tudi dejansko ne samo k rastočemu dvigu v teh deželah, nego tudi do medsebojnega zaupanja, ki si je polagoma utiralo svojo pot.

Angleške garancije

Tem večje pa je bilo stremljenje svetovnega požigalca Churchilla, prekiniti ta mirni razvoj s tem, da je na nesramen način vsiljeval popolnoma ničvredna angleška zagotovila pomoči, angleške garancije, ter s tem prenesel v to pomirjeno ozemlje elemente nemira, nesigurnosti in nezaupanja.

Churchill-ov san o Solunu

Pri tem je našel podporo pri vseh tistih žalostnih pojavih, ki so stali bo-

disj gospodarsko ali idejno pod angleškim vplivom in ki so bili pripravljeni, podrediti interese svojih lastnih narodov napram željam njihovih gmotnih in duhovnih poslodajalcev.

S temi garancijami so nekoč zajeli Romunijo in pozneje predvsem Grčijo. Da za omenjenimi garancijami sploh ni bilo nikake moči, ponuditi resnično pomoč, in da je šlo le za to, privabiti države na nevarno pot angleške interesne politike, je bilo medtem menda že dovolj dokazano. Romunija je svojo garancijo, ki naj bi jo odtujila osovinskim silam, morala drago plačati.

Italija in Grčija

Grčija, ki je ravno to garancijo najmanj rabila, je bila prav tako pripravljena, svojo usodo povezati z usodo financijerja in poslodajalca svojega kralja. Grčija je tako sledila angleškimi vabam. Jaz moram še danes s stališča zgodovinske resničnosti razlikovati med grškim narodom in tanko plastjo pokvarjenega vodstva, ki je pod vplivom anglofilskega kralja manj razmišljalo o pravih nalogah grškega državnega vodstva ter se bolj bavilo s cilji angleške vojne politike.

Jaz sem to odkrito obžaloval. Zame kot Nemca, ki sem že po vzgoji v mladosti kakor tudi v poznejšem življenjskem poklicu gojil globoko spoštovanje za kulturo in umetnost dežele, iz katere je nekoč prišla prva luč človeške lepote in dostojanstva, je bilo težko in grenko, opazovati ta razvoj, ne da bi bil zamogel proti temu karkoli ukreniti. Listine v La Charité-ju so nam dale vpogled v delovanje tistih sil, ki so morale grško državo prej ali slej pahniti v neizmerno nesrečo.

V poznem poletju preteklega leta je uspelo gospodu Churchill-u, da je svoje garancijske obljube Grčiji utrdil v glavah gotovih krogov. Tako je nastala potem cela vrsta nadaljevanih kršitev nevtralnosti. V prvi vrsti je bila prizadeta Italija, ki se je čutila radi tega primorana, v oktobru 1914 predložiti grški vladi predloge in garancije, ki so bile primerne za odpravo razmer, ki jih Italija ni mogla več prenašati.

Pod vplivom angleških vojnih hujšakcev je bila ta prošnja gladko odklonjena. To je bil obenem tudi konec miru na Balkanu. Slabo vreme, sneg, viharji in dež so v zvezi z zelo hrabrim odporom grških vojakov dali atenski vladi dovolj časa za premišljevanje o posledicah njenega nesrečnega sklepa, ter ji nudile možnost, ogledovati se za pametno rešitvijo situacije.

Nemčija je na tistem upala, da bo le nekako zamogla prispevati k razjasnit-

vi vprašanja in zato ni prekinila svojih odnošajev do Grčije.

Že tedaj je bila moja dolžnost pred celim svetom, izjaviti, da obnove stare solunske ideje izza svetovne vojne ne bi gledali prekrizanih rok. Moje svarilo, da bomo Angleža, kjer koli bi se v Evropi pojavil, pri priči pognali v morje, žal ni bilo dovolj resno sprejeto. Tako smo v tej zimi opazovali, da si je Anglija izgrajevala oporišča za ustanovitev take nove solunske armade. Pričeli so z izgrajevanjem letališč in potrebnih letalskih organizacij, in sicer v prepričanju, da bo zasedba prostorov lahko zelo hitro izvedena. Končno so prispeli tekoči transporti materijala za armado, ki naj bi po mnenju gospoda Churchilla v nekaj tednih prispela v Grčijo. Kako, sem že omenil, gospodje poslanci, nam to ni ostalo neopaženo. To čudno početje smo, četudi rezervirano, skozi več mesecev pozorno opazovali.

Največja napaka Anglije

Udarec, ki ga je italijanska vojska doživela v severni Afriki vsled tehnične podrejenosti tankovske obrambe in tankov samih, je vtil gospodu Churchill-u prepričanje, da je sedaj prišel trenutek, ko je treba bojišče prestaviti iz Libije v Grčijo. Odredil je transport še obstoječih tankov in infanterijskih divizij, ki so obstojale v glavnem iz Avstralcev in Novozelancev, ter je bil prepričan, da more sedaj pritisniti samo še na gumb in Balkan bo z enim mahom v ognju. S tem je napravil Churchill največjo strategično napako v tej vojni.

Ko dvom o namenih Anglije, zasedati se na Balkanu, ni več bil mogoč, sem napravil potrebne korake, da bi tudi z nemške strani s potezo za potezo na tem za nas življenjsko važnem prostoru osigural tiste sile, ki so bile potrebne za onemogočitev morebitnih lumparij tega gospoda.

Izrecno pa moram poudariti, da to ni bilo naperjeno proti Grčiji. Mussolini sam me ni nikdar prosil, da mu stavim za ta slučaj tudi eno samo nemško divizijo na razpolago.

Mussolini je bil prepričan, da bo z nastopom lepšega letnega časa borbo z Grčijo tako ali tako uspešno končal. Tudi jaz sem bil istega mnenja. Pri vpostavitvi nemških vojnih sil torej ni šlo za pomoč Italiji proti Grški, temveč za zavarovalni ukrep proti poizkusu Anglije, ki se je krila pod grmenjem italijansko-grške vojne, da bi po vzoru solunske armade v svetovni vojni tamkaj izzvala odločitev, da bi predvsem vrgla še nadaljnjih sil v vrtnec vojne. Ta angleški up se je opiral

pri tem med drugim na Turčijo in Jugoslavijo.

Ravno s tema dvema državama sem se trudil po letih prevzema oblasti, da bi uresničil ozko, na gospodarski smotrenosti zgrajeno sodelovanje.

Belgrad je znorel

Jugoslavija je bila — vsaj kar se tiče srbskega jedra — v svetovni vojni naš nasprotnik. V Belgradu je pravzaprav nastala svetovna vojna. Kljub temu pa ni bilo v nemškem narodu, ki že po naravi ne ponavlja očitkov, nikakega sovražstva proti Srbom.

Turčija je bila v svetovni vojni naš zaveznik. Nesrečni izid te borbe je ležal na tej deželi v isti težini kot na nemškem narodu. Veliki, genialni tvorci Nove Turčije je dal kot prvi prekrasen vzgled za vstajo zaveznika, ki ga je sreča zapustila in usoda tako strašno potolkla. Medtem ko si je Turčija, zahvaljujoč realističnemu držanju svojega državnega vodstva, ohranila neodvisnost lastnega sklepa, je postala Jugoslavija žrtev angleških spletk.

Moji poslanci! Može nemškega Reichstaga! Vaša večina, zlasti pa moji stari prijatelji iz stranke, ve prav dobro, kako sem se trudil glede vzpostavitve odkritosrčnih odnosov razumevanja in celo prijateljstva med Nemčijo in Jugoslavijo. S tem delom sem se bavil več let. Mislil sem, da sem pri tem užival podporo posameznih zastopnikov te države, ki so si, kakor jaz, od ozkega sodelovanja obeh držav obetali le korist.

Ko se je Balkanu približala vsled angleških intrig nevarnost, pasti prej ali slej v vojni vrtnec, sem se še prav posebno potrudil in vse storil, da bi Jugoslavijo rešil pred tako nevarnimi zapletljajmi. Naš zunanji minister von Ribbentrop je v tem smislu s svojo znano potrpežljivostjo in genialno vztrajnostjo na številnih sestankih in v razgovorih vedno znova pokazoval na smotrenost in potrebo, ohraniti vsaj ta del Evrope pred nesrečno vojno. V tem smislu je predložil jugoslovanski vladi predloge, ki so bili tako izredni in lojalni, da so se končno tudi v takratni jugoslovanski državi pričeli množiti glasovi, ki so zagovarjali tako ozko sodelovanje.

Je torej popolnoma pravilno, ako mister Halifax danes izjavlja, da Nemčija ni imela namena, izzvati na Balkanu vojno. Pravilno je, da smo se odkritosrčno trudili preko ožjega sodelovanja z Jugoslavijo doseči morda še možnost sprave med Grčijo in Italijo, ki bi računala z upravičenimi željami Italije. Duce je poizkusil, spraviti Jugoslavijo v ozko interesno skupnost z

našimi mirovnimi cilji in dal ne samo svoj pristanek, temveč ga je z vsemi sredstvi podpiral. Tako je vendarle bilo možno, pripraviti Jugoslavijo do pristopa k trojnemu paktu, ki od Jugoslavije sploh ničesar ni zahteval, temveč tej deželi nudil samo koristi. Radi zgodovinske resnice moram danes ugotoviti, da Jugoslavija v tem paktu ter z njo zvezano dodatno pogodbo ni bila obvezana, priskočiti na pomoč.

Nasprotno! Dobila je od sil trojnega pakta slovesno zagotovilo, da ji ne bo treba dati pomoči. Bili smo celo pripravljene, odreči se že v naprej transportu vojnega materiala skozi Jugoslavijo.

Preko tega pa je Jugoslavija dobila na zahtevo svoje vlade zagotovilo, da bo v slučaju teritorialnih sprememb na Balkanu dobila dohod k Egejskemu morju, ki bi obsegal poleg tega tudi mesto Solun.

Tako je bil 25. marca t. l. v Wienu podpisan pakt, ki je jugoslovanski državi nudil največjo bodočnost in osigural Balkanu mir.

Razumeli me boste, moji poslanci, da sem tega dne zapustil prelepo mesto ob Donau-u z naravnost srečnimi občutki. Ne samo da je bilo s tem osemletno zunanje-politično delo plačano, sem tudi mislil, da bo morda v zadnji minuti nemški poseg na Balkan sploh nepotreben.

Dva dni pozneje nas je vse pretresla vest o udaru pešice najetih zarotnikov, ki so izvedli čin, ki je angleškega ministrskega predsednika navdušil k izjavi, da ima sedaj vendarle nekaj dobrega poročati.

Razumeli boste nadalje, moji poslanci, da sem na to takoj dal povelje za napad. Popolnoma nemogoče je, tako postopati z Nemčijo. Nemogoče je, leta in leta prositi za prijateljstvo. Tudi ni mogoče skleniti pogodbe, ki daje koristi samo drugemu in potem doživeti, da se ta pogodba čez noč prelomi in še več, da se insultira zastopnika Nemčije, da se grozi vojaškemu atašeju, da se rani pomočnika vojaškega atašeja, da se pretepa druge Nemce, da se demolira urade, šole, stanovanja reichovskih Nemcev in da se domače Nemce goni in ubija kakor brezpravno divjačino.

Sam Bog vé, da sem hotel miru. Če pa mister Halifax zlobno izjavlja, da je to prav dobro znano in da se nas je ravno radi tega prisililo k borbi, kakor da je to posebno zmagoslavje angleške državne modrosti, potem ne morem napram taki zlobi storiti nič drugega kakor da zaščitim interese Reicha s tistimi sredstvi, ki so nam, hvala Bogu, na razpolago.

Ta sklep sem zamogel v tem trenut-

ku tem mirneje storiti, ker sem se za vedel soglasja Bolgarije, ki je ohranila Nemčiji svoje zvesto mišljenje in držanje, in pa tudi z Madžarsko, ki je bila prav tako po pravici ozlovoljena. Oba stara zaveznika iz svetovne vojne sta morala ta čin smatrati kot provokacijo, izhajajočo s strani države, ki je Evropo že enkrat zangitila in s tem izzvala za Nemčijo, Madžarsko in Bulgarijo tolikanj gorja.

Operacijski načrt Nemčije

Z moje strani že 27. marca glavnemu poveljstvu oborožene sile izdana splošna operacijske navodila so postala armada in letalstvo pred zelo težko nalogo. Iz rokava je bilo treba stresti novo dodatno postavitev čet, premikanje že dospelih odredov, zavarovanje dovoza materiala, razen tega pa letalstvo naseliti v mnogih nepriljubljenih zletiščih, od katerih so mnoga stala pod vodo. Brez uvidene pomoči Madžarske in nadvse lojalnega držanja Romunije bi nam bilo le težko uspelo, izvesti v predvidenem času sprejeta navodila. Kot dan napada sem določil 6. april. Tega dne je bila v Bolgariji stoječa južna skupina pripravljena za napad. Vpostavitev nadaljnjih armad naj bi se bila zgodila, čim bi bile stopile v stanje pripravljenosti. Kot termini so bili predvideni 8. oziroma 10. in 11. april.

Misel operacij je bila sledeča:

1.) Z eno armado kreniti iz bolgarskega prostora proti grški Traciji v smeri na Egejsko morje. Težišče je ležalo na desnem krilu, kjer naj bi se z uporabo gorskih divizij in ene oklopne divizije izsilil prodor na Solun.

2.) Z drugo armado prodreti v smeri na Skoplje s ciljem, da se po najhitrejši poti vzpostavi zveza z italijanskimi, iz Albanije prodirajočimi silami.

Ti dve operaciji naj bi pričeli dne 6. aprila.

3.) Operacija, ki naj bi se začela 8. aprila, je predvidevala prodor ene armade iz Bolgarije v splošni smeri na Niš s ciljem, da doseže prostor okrog Belgrada. V skupnem nastopu bi imel pri tem en nemški armadni zbor 10. aprila zasesti Banat in tako iz severa prispeti pred Belgrad.

4.) Dne 11. aprila bi imela ena armada iz Kärntena, Steiermarka oziroma iz zapadne Madžarske nastopiti k napadu v splošni smeri na Zagreb, Sarajevo in Belgrad.

Naloge nemškega vodstva

S tem v zvezi je prišlo do svobodnih dogovorov z našimi zavezniki Italijo in Madžarsko. Italijanska armada je imela namen, z julijske fronte vzdolž

obale korakati v splošno smeri na Albanijo. Iz Albanije bi tem silam preko Skadra podala roke. Prav tako bi prodrla jugoslovanske obmejne postojanke na jugoslovansko-albanski meji nasproti Skoplju ter dobila zvezo s tamkaj prodirajočo nemško armado. Njen namen je bil nadalje prodor grške fronte v Albanijo sami. Po možnosti naj bi se fronta pritiskala po zajetju proti morju. Nameravana je bila zasedba dalmatinskih in jonskih otokov ter zavzetje vseh drugih oporišč. Tudi med obema letalstvom je bilo dogovorjeno sodelovanje.

Vodstvo nemških armad, ki so prodirale proti Macedoniji in Grški je bilo v rokah Generalfeldmarschall-a von List-a, ki se je že v dosedanjih bitkah tako izredno odlikoval. Svojo nalogo je tudi tokrat pod najtežjimi pogoji rešil naravnost na sijajen način.

Silam, ki so prodirale iz jugozapada Nemčije ter iz Madžarske proti Jugoslaviji, je poveljeval Generaloberst v. Weichs. Tudi on je s svojimi odredi v najkrajšem času dosegel svoje cilje. Tako so armade suhozemne vojske in Waffen-SS pod vrhovnim poveljstvom Generalfeldmarschall-a von Brauchitsch-a in šefa generalnega štaba Generalobersta Hader-a že po petih dnevih prisilile grško-tracijsko armado k kapitulaciji. Obenem so vzpostavile zvezo z italijanskimi, iz Albanije prodirajočimi četami, zavzele Solun, in po 12 dnevih Srbijo prisilile k kapitulaciji. S tem so bili ustvarjeni splošni pogoji za trd in ravnotako slaven prodor preko Larise proti Atenam. Krona operacij je bila zasedba Peloponesa in številnih grških otokov.

Temeljito oceno teh resnično zgodovinskih podvigov bo izvedlo vrhovno poveljstvo vojnih sil, čigar šef Generalfeldmarschall Kettel in General Jodl sta, kakor vedno, tudi pri teh operacijah izredno sodelovala.

Delež letalstva

Letalstvo, ki je stalo pod osebnim vrhovnim poveljstvom Reichsmarschall-a in njegovega šefa generalnega štaba generala Jeschonnek-a, je bilo razdeljeno v dve veliki skupini, ki sta jima poveljevala Generaloberst Löhrr in General v. Richtthofen. Naloga obeh skupin je bila:

- 1.) Sovražno letalstvo razbiti in njuno organizacijo na zemlji uničiti.
- 2.) Napasti vse vojaško važne objekte v zarotniški centrali v Beogradu in jo od vsega početka izločiti.
- 3.) Bojujočim se nemškim četam aktivno pomagati z letalci in protiletalsko artilerijo, odpor nasprotnika zlomiti, njegov beg otežkočiti, njegovo

poznejše vkrcavanje po možnosti preprečiti in tudi sicer pomagati pri reševanju nalog suhozemske vojske potom vpostavitve padobrancev in zračnih odredov.

Ponosna vojska Nemčije

Moji gospodje poslanci!

V tej vojni je nemška vojska resnično samo sebe prekosila. Že sam pohod vojske je bil zvezan z ogromnimi težavami. Napad na deloma najmočnejše utrjene postojanke, zlasti na trakijski fronti, je spadal k najtežjim nalogam, ki se jih zamore postaviti kaki armadi sploh.

V tej vojni so se borili tankovski odredi na terenu, ki je doslej veljal za tanke kot neuporaben. Motorizirani odredi so izvedli naloge, ki zaslužijo največjo pohvalo. To velja za moža, za njegovo znanje, njegovo hrabrost, njegovo vztrajnost pa tudi za kakovost materiala. Infanterijske, tankovske in planinske divizije ter odredi Waffen-SS so tekmovali v neumorni hrabrosti, požrtvovanju ter vztrajnosti in žilavosti za doseg zapovedanih ciljev. Delo generalnega štaba je bilo zopet resnično prvovrstno.

Letalstvo je svoji historični slavi dodalo še novo in posebno slavo. S požrtvovanjem in drznostjo, ki jo zamore oceniti le poznavalec tega terena, je to letalstvo pod slabimi vremenskimi pogoji, ki so trajali po cele dneve, izvajalo napade, ki bi se jih bilo pred kratkim še smatralo popolnoma nemogočim.

Protitankovski topovi so spremljali, kakor vedno, infanterijske in tankovske divizije po poteh, ki jih je bilo jedva označiti za pešpote. O tej vojni je mogoče zapisati samo en stavek: nemškemu vojaku ni nič nemogoče. Vožnji tankov, kolon, dovoza, vlačilnih strojev, artilerije in protiletalskega orožja so se na tem bojišču posebno odlikovali. V borbi z utrjenimi postojankami ter pri izgrajevanju mostov in cest so si naši pionirji pridobili posebno slavo. Poročevalske čete zaslužijo najvišjo pohvalo.

Na slabih poteh, razstreljenih cestah, na kamenju in sipini, v najožjih planinskih poteh, preko deročih voda, polomljenih mostov, najvišjih planinskih sedel ter preko golih gorskih grebenov je ta zmagoslavni pohod v jedva treh tednih pogasil vojno v dveh državah.

Naši zavezniki

Zavedamo se, da je velik delež pri teh uspehih pripisati našim zaveznikom.

Zlasti je 6 mesecev trajajoča borba Italije proti Grčiji pod najtežjimi pogoji in največjimi žrtvami vezala ne le glavno maso grških čet, nego jih je predvsem tako oslabil, da je postal njih polom že sam na sebi neizbežen. Tudi madžarska vojska je dokazala staro slavo svojega orožja. Zasedla je Račko in vkorakala z motoriziranimi četami preko Save.

Zgodovinska pravica me obvezuje k ugotovitvi, da je v vrstah naših nasprotnikov bil zlasti grški vojak, ki se je boril z največjo hrabrostjo. Kapituliral je še le tedaj, ko nadaljni odpor ni bil več mogoč in s tem postal brezsmiseln.

Churchill laže

Prisiljen sem tudi, govoriti o našem sprotniku, ki je bil povod te borbe. Kot Nemec in vojak smatram za nečastno, hrabrega nasprotnika zasramovati.

Potrebno pa se mi zdi, da zaščitim resnico napram brbljarijam človeka, ki je kot vojak klavern politik in kot politik prav tako klavern vojak. Gospod Churchill, ki je tudi to borbo pričel, skuša sedaj kakor ob priliki Norveške in Dünkirchen-a nekaj povedati, kar bi se prej ali slej z lažjo morda spremenilo v uspeh. Zdi se mi, da to ni častno. Vsekakor je to pri Churchill-u razumljivo.

Če bi kdo drugi kot politik doživel tolikih porazov in kot vojak toliko katastrof, potem pač ne bi sedel niti 6 mesecev na svojem mestu. To bi se lahko zgodilo samo tedaj, če bi posejval ono lastnost, ki gospoda Churchill-a kot edina odlikuje: lastnost namreč Bogu vdano lagati in resnico tako dolgo obračati, da se koncem koncev najhujši porazi spremenijo v slavne zmage. Gospod Churchill lahko trosi svojim rojakom peska v oči, ne more pa odstraniti posledic svojega poraza. V Grčiji se je izkrcala angleška armada, ki je štela 60 do 70 tisoč mož. Pred katastrofo je zatrjeval Churchill, da jih je bilo 240.000. Cilj te armade je bil, Nemčijo napasti z južne strani, jo poraziti in obrniti vojno kakor l. 1918.

Jugoslavija, ki jo je Churchill kot pomagača pognal v nesrečo, je bila 2 tedna po pričetku akcije uničena. Angleški vojaki pa so tri tedne pozneje v Grčiji ali padli, bili ranjeni, padli v ujetništvo, utonili in bili pregnani. To so dejstva!

Jaz sem tudi v tem slučaju in v mojem zadnjem govoru napovedal, da bomo Angleža, kjer koli bi stopil na celino, napadli in v morje pgnali, točneje prorokoval kakor g. Churchill.

Churchill - ove izmišljotine

Churchill izjavlja s svojim držnim čelom, da smo v tej vojni izgubili 75.000 padlih, torej več kakor dvojno število žrtv na zapadu. Churchill gre še dalje. Svojim redko inteligentnim Angležem je dal potom plačanih pisnov sporočiti, da so se Angleži, ko so pobili ogromne množice Nemcev, obrnili s studom pred tem pobijanjem ter da so se takorekoč samo radi tega umaknili.

Avstralci in Novozelandci bi torej bili še vedno v Grčiji, ako ne bi Angleži v svoji redki mešanici levjega poguma in otroške miline toliko Nemcev pobili, da so se iz golega studa in groze pred lastnim junaštvom umaknili, vkrcali in odpeljali.

Temu se je zahvaliti, da smo naši skoraj izključno Avstralce in Novozelandce med mrtvimi in ujetniki. Kaj takega se lahko v demokraciji pove svoji publiki.

Vojna v številkah

Sedaj vam bom podal izid te vojne v par kratkih številkah. V operacijah proti Jugoslaviji je bilo ne oziraje se na vojake nemške narodnosti, Hrvate in Macedonce, ki so bili večinoma takoj izpušeni, zajetih iz srbskih vrst:

6298 častnikov

337.864 mož.

Tudi te številke še niso dokončne in jih je smatrati le kot izid dosedanjega štetja.

Število grških ujetnikov, to je

okrog 8000 častnikov in

210.000 mož,

ni mogoče vrednotiti enako, ker so bili, v kolikor je šlo za grško, makedonsko in epirsko armado, prisiljeni vsled skupnih nemško-italijanskih operacij k kapitulaciji.

Število ujetih Angležev, Novozelandcev in Avstralcev znaša

9.000 častnikov in mož.

Vojnega plena še ni mogoče pregledati. Na nas odpade po dosedanjem štetju čez pol milijona pušk, nad tisoč topov, več tisoč strojnic, protiletalskega orožja, možnarjev, vozil in velike množine municije in opreme.

Dodal bi še podatke o tonaži, ki je bila potopljena s strani letalstva. Uničenih je bilo:

75 ladij z okroglo 400.000 tonami.

Poškodovanih je bilo:

147 ladij z okrog 700.000 tonami.

Ti uspehi so bili doseženi s sledečimi nemškimi močmi:

1. Za operacije na jugo-vzhodu je bilo skupno predvidenih 31 celih in 2 polovični diviziji.

Pohod teh sil je bil obdelan v sedmih dneh.

2. Borb se je dejansko udeležilo:

enajst infanterijskih in planinskih divizij,

šest tankovskih divizij,

tri cele in dve polovični motorizirani diviziji suhozemne vojske in Waffen-SS.

3. Od teh odredov jih je bilo enajst več kot šest dni in deset manj kot šest dni v borbah.

4. 11 odredov sploh ni poseglo v boj.

5. Pred zaključkom operacij na Grškem so bili 3 odredi umaknjeni.

Nadaljni 3 odredi niti niso bili transportirani, ker se jih ni potrebovalo.

2 odreda sta iz istega razloga ostala tam, kjer sta bila raztovorjena.

6. Z Angleži se je borilo samo 5 odredov. Od 3 tankovskih divizij, vsebovanih v teh odredih, sta bili samo 2 v borbi. 3. odred je bil v teku operacij ustavljen, ker se ga ni več potrebovalo.

Zaključno torej ugotavljam, da so se udeležile borb proti Angležem, Novozelandcem in Avstralcem praktično le sledeče čete:

2 tankovski diviziji,

1 planiska divizija in Leibstandarte.

V borbah je padlo

1.151 Nemcev

Izgube nemške vojske in nemškega letalstva ter Waffen-SS so bile v tej vojni doslej najmanjše. Nemška vojska je v borbi z Jugoslavijo, Grško oziroma Anglijo na Grškem izgubila:

Vojska in Waffen-SS:

57 častnikov in

1.042 podčastnikov in mož mrtvih,

181 častnikov in

3571 podčastnikov in mož ranjenih,

13 častnikov in

372 podčastnikov in mož pogrešanih.

Letalstvo

10 častnikov in

42 podčastnikov in mož mrtvih,

36 častnikov in

104 podčastnikov in mož pogrešanih.

Najboljši vojaki na svetu

Moji poslanci! Zopet morem le reči, da čutimo težino žrtv za vsako posamezno rodbino. Ves nemški narod se

jim zahvaljuje iz globine srca. V celoti gledano pa so izgube tako majhne, da jih je smatrati kot najvišje opravičilo:

1. Za nastavek in določitev časa operacij;

2. za vodstvo in

3. za izvedbo operacij.

Neprimerljiva izobrazba našega vodstva, veliko znanje naših vojakov, odličnost naše opreme, kakovost naše municije in hladna hrabrost posameznega moža so nam omogočili zgodovinsko odločilen uspeh z malimi žrtvami, in to v istem času, ko sta zavezniški osovinski sili v Severni Afriki v nekaj tednih izbrisali takozvani uspeh tamkajšnjih angleških čet.

Akcije, ki jih je podvzel nemški afriški korpus pod poveljstvom generala Rommel-a skupno z italijanskimi četami v borbi za Čirenajko, ni mogoče ločiti od posega na Balkanu. Eden izmed najslabših strategov je izgubil dve boljše z enim udarcem. Da moža, ki bi v vsakem drugem narodu moral pred vojno sodišče, v njegovi deželi kot ministrskega predsednika še znova občudujejo, ni znamenje antične veličine rimskih senatorjev napram častno premaganim vojskovodjem, nego dokaz večne slepote, s katero bogovi udarjajo tistega, ki ga hoče uničiti.

Sadovi zmage

Posledice te vojne so izredne. Po okoliščinah dokazana možnost, da bi mogel v Belgradu mali krog zarotnikov v službi izvenkontinentalnih interesov izzvati požig, je kot nevarnost končno odstranjena, kar pomeni za celo Evropo konec napetosti.

Veletok Donau je kot važna prometna žila zavarovana za vse čase proti nadaljni sabotaži. Promet je zopet v polnem teku.

Nemčija nima razen skromne korekture svoje po svetovni vojni okrnjene meje nobenih posebnih teritorialnih interesov v teh pokrajinah.

Politično smo zainteresirani na zavarovanju miru na tem prostoru, gospodarsko pa na vzpostavitvi reda, ki bo v korist vseh omogočil proizvodnjo in izmenjavo blaga.

Zvestoba za zvestobo

Višja pravičnost pa zahteva, da se upošteva pri tem tudi interese, ki so etnografsko, zgodovinsko in gospodarsko utemeljeni.

Na tem razvoju pa je Nemčija le interesiran opazovalec. Mi pozdravljamo, da zamorejo naši zaveznički svoja pravična narodna in politična stremeljenja zadovoljiti. Veselimo se nad na-

stankom neodvisne hrvatske države in upamo, da bomo z njo v bodoče na podlagi prijateljstva in zaupanja mogli sodelovati. Zlasti na gospodarskem polju bo to v obojestransko korist. Veseli nas tudi prav pristrčno, da je zamogel madžarski narod napraviti nadaljni revizijski korak v pogledu na nekdanjo krivično mirovno pogodbo. Da je Bolgarija dosegla reparacijo nekdanji zadane krivice, nas navdaja še s posebnim zadovoljstvom. Nemški narod je s svojim orožjem omogočil to revizijo. S tem smo opravili zgodovinsko zahvalo napram našemu zavezniku iz za velike vojne.

Ako dobi z nami zvezana Italija teritorialno in politično svoj vpliv v njenem življenjskem prostoru, si je to sama zaslužila z velikimi krvnimi žrtvami, ki jih je morala od oktobra lanskega leta doprinesiti za bodočnost osovine.

Premagani in nesrečni grški narod nas navdaja z odkritosrčnim pomilovanjem. Grški narod je žrtev svojega kralja in majhnega kroga zaslepljenec. Grški narod pa se je tako hrabro boril, da mu tudi nasprotnik ne more odreči spoštovanja.

Srbski narod bo iz te katastrofe morda še spoznal, da so prevratniški častniki tudi za to deželo le nesreča.

Vsi prizadeti pa tokrat menda ne bodo tako hitro pozabili načina, kako jih je država in njen vodja, za katero so se smeli žrtvovati, odslovila z lepim načelom, da zamorec, ko je svojo dolžnost storil, tudi lahko gre. Malih narodov se je redko kdo spomnil v pogledu na njihove žrtve s tolikim cinizmom kakor v tem slučaju. Ni večje sramote v svetovni zgodovini kakor ta, narode kot pomočnike nahujskati v vojno in potem izjaviti, da uspehi itak ni bil verjeten. Šlo je le zato, da se nekogar, ki se na tem bojišču ni hotel boriti, prisili k borbi.

Le razdobje, v katerem kapitalistična lakomnost po denarju in politična hlimba tvori tako enoto kakor v naših demokracijah, zamore tako postopanje smatrati kot tako malo nečastno, da se odgovorni možje s tem celo javno hvalisajo.

To je nemška vojska

Moji poslanci! Može Reichstaga! Če pregledamo to zadnjo vojno, potem se šele zavedamo pomena, ki gre najboljši izobrazbi vojaka pa tudi najboljši opremi.

Prihranjeno je bilo veliko krvi, ker je bilo poprej žrtvovano mnogo znoj. Kar je vojak pridobil v naporni izobrazbi na znanju, je ravno tokrat bilo od velike koristi. Z minimumom krvi smo, zahvaljujoč tej izobrazbi in znanju

nju nemškega vojaka in njegovega vodstva, dosegli maksimum uspeha.

Minimum žrtev pa zahteva tudi maksimum orožja, obenem tudi kakovost tega orožja, municije in njene kakovosti. Ne spadamo med tiste, ki vidijo v vojni samo gmotno vprašanje. Material je mrtev, šele človek mu daje življenje. Najboljši vojak propade, če dobi slabo ali nedovoljno orožje v roke. Življenje mnogih naših sinov leži radi tega v rokah domovine. Tudi njen znoj zamore prištediti kri naših vojakov. Zato je najvišja dolžnost nemškega naroda, da s pogledom na našo bojujočo se fronto stori vse potrebno, da bo dobila orožje, ki ga potrebuje. Poleg drugih vzrokov, ki so nekdanj dovedli do poraza v svetovni vojni, je bilo pomanjkanje takrat novega orožja, ki je bilo odločilnega pomena za napad in ravnotako pomanjkanje primernega obrambnega orožja.

Kar premorejo naši vojaki, so ravno v tej vojni dokazali. Skupnost naporov tako posameznika kakor celote pač domovina ne more dovolj oceniti. Kar je z lastno delovno močjo bilo vpostavljeno v usodno borbo, ni v nikakršnem razmerju do tega, kar so milijoni naših mož na frontah dokazali, kar še dokazujejo in kar še bodo dokazali. Jaz ne bi rad videl, da bi nas v teh dokazih kadarkoli kaka druga država prekosila.

Pa ne samo to. Dolžnost nas vseh je, skrbeti za to, da bo prednost, ki jo imamo, vedno večja in ne manjša. To ni vprašanje kapitala, nego izključno vprašanje dela in s tem naše volje in naše sposobnosti.

Poziv ženam in dekletom

Mnenja sem, da zamoreta pri tem tako nemška žena kakor nemško deklet priti dodatno na pomoč. Milijoni nemških žena so na deželi, na poljih in morajo v trdem delu nadoknaditi moške. Milijoni nemških žena in deklet celajo v tvornicah, delavnicah ter po uradih in so tam na svojem mestu.

Nikakor ni krivično, če zahtevamo, da si še mnogi stotisoči žena in deklet vzamejo te milijone Nemk za vzgled. Čeprav smo danes v stanju, več kot polovico Evrope mobilizirati za delo v tej borbi, je ipak naš narod v tem delovnem procesu najdragocenejši činitelj.

Če danes demokratični hujšaki v deželi, ki jim nemški narod ni ničesar storil, zatrjujejo, da jim hoče nemški narod nekaj storiti, potem je to laž. Če pa grozijo, da bodo njim neprijetno narodno-socialistično ljudsko državo zadušili s težino njihovega kapitalističnega sistema in gmotne produkcije, potem imamo za to samo en odgovor:

Nemški narod ne bo nikoli več doživel leta 1918, temveč se bo na vseh poljih narodnega odpora dvignil še na višje stopnje. Vedno bolj fanatično se bo nemški narod oprijel gesla, da nas niti orožje, niti čas ne moreta ukloniti, a kamo-li zlomiti. Nemški narod bo ostal na višini oboroževanja in ne bo dopustil pod nobenim pogojem, da bi se prednost v oborožitvi zmanjšala. Ako nemški vojak poseduje že sedaj najboljše orožje na svetu, potem bo dobil v tem in v prihodnjem letu še boljše orožje. Če ga materialna stran borbe v primeri s svetovno vojno ne obtežuje, potem to v bodoče ne bo slabše, nego vedno boljše. Naša dolžnost je, da vpostavimo delovno moč celokupnega naroda v to največjo oborožitev v svetovni zgodovini. Potrebni ukrepi bodo storjeni z narodno-socialistično odločnostjo in natančnostjo.

Führer veruje v zmago

V ostalem pa vam morem, gospodje poslanci in može Reichstaga, dati zagotovilo, da gledam s polnim mirom in največjim zaupanjem v bodočnost. Nemčija in njeni zavezniki predstavljajo vojaško in gospodarsko, zlasti pa v moralnem pogledu, tako moč, ki zamore obvladati vsako koalicijo na svetu. Nemška vojska pa bo posegla v dogajanje takrat in tamkaj, kadar in kje bo to potrebno.

Nemški narod bo z zaupanjem spremljal pota svojih vojakov. Narod vé, da je sedanja vojna samo posledica lakomnosti nekaterih mednarodnih vojnih hujšakov in sovraštva demokracij. Ti zločinci so odklonili nemško mirovno pripravljenost, ker ni odgovarjala njihovim kapitalističnim interesom. Kdor pa ima spricho tako satanskega početja še to drznost, uporabljati besedo »Boge«, se roga Previdnosti in ne more po naši najgloblji veri pričakovati nič drugega kakor uničenje.

Tako se borimo danes preko tega ne le za naš lasten obstanek, temveč za osvobojenje sveta od zarotnikov, ki so srečo narodov in človeštva podredili svoji nesramni sebičnosti.

Narodno-socialistično gibanje je nekoč v notranjosti po 15 letih borbe premagalo te sovražnike. Narodno-socialistična država jih bo odbila tudi na zunaj. Leto 1941 bo zapisano v zgodovini kot največje leto naše revolucije.

Nemška vojska, mornarica in letalstvo bodo v tem smislu izpolnile svojo najvišjo dolžnost.

Fronta in domovina

Dovolite, da se na tem mestu zahvalim nemškim vojakom, ki so v tej novi

vojni storili toliko izrednega. Zahvala pa velja tudi nemškemu narodu v mestih in na deželi, narodu, ki je s pridnostjo ustvaril pogoje za te uspehe. Zlasti se zahvaljujemo tistim, ki te žrtve kot svoji objokujejo. Ko pri vsem tem dvigamo svoje oči k mogočnemu Voditelju usode, se hočemo posebej zahvaliti zato, da nam je omogočil te velike uspehe s tako malo krvi.

Zato ga prosimo, naj tudi v bodoče ne zapusti našega naroda. Kar je v naših močeh, da se obranimo naših sovražnikov, bo storjeno. V tej deželi je

oživel duh, ki ga svet doslej še ni nikdar premagal. Verno čustvo skupnosti je zgrabilo ves naš narod. Kar smo si na tako dolgi poti iskanja in notranjih borb priborili in kar nas napram drugim narodom napolnjuje s ponosom, nam ne bo nobena sila na svetu odvzela. V razdobju židovsko-kapitalistične domišljije o zlatu in razredih stoji narodno-socialistična ljudska država kakor jeklen spomenik socialne pravičnosti in jasne pameti. Ta država ne bo preživela samo te vojne, nego tudi bodoče tisočletje.

Reichsmarschall Göring se zahvaljuje v imenu naroda

Ko je Führer končal, so skočili poslanci z dvignjenimi rokami raz svojih sedežev. Več minut je trajal vihar pritrdjevanja, ki je tudi že prej prekinilo Führerjeva izvajanja. Med tem se je Führer podal na svoj prostor. Vsi pogledi so veljali njemu, ki je z nasmehom pozdravljal na vse strani svoje borbe in sotrudnike v državi in vojski.

Nato je Reichstagspräsident in Reichsmarschall Hermann Göring zaključil 4. vojno sejo nemškega Reichstag-a s sledečim govorom:

»Moj Führer! Može Reichstag-a! Ko smo bili zadnjikrat semkaj poklicani, ste Vi, moj Führer, podali najponosnejše in največje poročilo zmage, ki je bila v nemški zgodovini kadarkoli zapisana. Vi ste takrat svetu oznanili ponovno pripravljenost, temu svetu vzpostaviti mir.

Tudi takrat je bila pripravljenost za mir zopet in prepotentno odklonjena. Zopet so jo tolmačili kot slabost. Zopet je morala nemška vojska izpolniti besedo Führer-ja ter dokazati, da ta pripravljenost za mir ni bila slabost.

Novi težki udarci so padali v zadnjih mesecih. Veljali so s polno močjo in koncentracijo glavnemu nasprotniku in zadevali so angleški otok. Zopet se je uresničilo, kar je Führer napovedal, da se bo rodila nova bol in da bodo sledila nova razdejavanja.

Strašno povračilo je sledilo vsakemu udarcu, ki ga je prejela Nemčija. Angleški narod je bil pahnjen v strašno bedo. Ako je Churchill s tem v zvezi svež in vesel, potem je to njegova stvar. Ako pa misli, da more strašno razdejavanje mesta Plymouth na ta način odpraviti, da izjavlja, da je iz tega mesta prišel posebno osvežen, potem mu moremo dati le to zagotovilo, da mu bomo takih osvežitev pripravili še v izdatni meri. (Vihar odobravanja).

Führer je ponosnemu poročilu o zmagi na zapadu pravkar dodal enako ponosno poročilo o borbah na ju-

govzhodu. Novi dokaz neizmerne hrabrosti čet pa je obenem novi dokaz nenadkriljivega genija vojskovodje v osebi našega Führer-ja. (Novi vihar navdušenja po vsej dvorani).

Mi kot Vaši vojaški sotrudniki vemo bolje kot vsak drugi, moj Führer, da je vse, kar smo dosegli, bilo porojeno iz Vašega duha. Tudi tokrat ste Vi dali navodila, povelja in odredbe. Vaši so bili načrti, ki smo jih izvedli. Tudi tu se je izkazala Vaša trdna odločnost, pa tudi Vaše bliskovito razumevanje.

Pravkar ste povdarili hrabrost čet. Nam, voditeljem, ste izrekli pohvalo in priznanje. Mi pa vemo, da je in ostane največja zasluga Führer-ja, vojskovod-

je, ki vodi čete in jim odkazuje smeri njihovih zmag. (Glasno pritrdjevanje in odobravanje).

Ničesar ni, moj Führer, kar bi zamoglo ljubezen in zvestobo Vašega naroda še kakorkoli stopnjovati. Edinstveno in še nedoživeto je, da bi bil kak narod enemu človeku izkazal toliko sklenjenosti, vernosti, ljubezni in zvestobe kakor je izkazal nemški narod Vam, moj Führer. Ko ste pravkar pozvali nemški narod in še posebej nemško ženo, smo vedeli, da je v tistem trenutku, ko ste ta poziv izgovorili, pripravljenost v vseh slojih nemškega ljudstva že samo po sebi umevna.

Zahvala in ljubezen nemškega ljudstva do Vas, moj Führer, je prekipelajoča. Mi vemo, da se imenuje naša bodočnost zmaga. Vaše vodstvo, hrabrost čet in trud, pripravljenost in vera Vašega naroda so železni in granitni fundament, na katerem se bo zmaga preoblikovala v končno zmago.

Moji poslanci! Kot zastopnike nemškega naroda Vas prosim, dajte temu zagotovitvi izraza s tem, da izrečete zahvalo celokupnega naroda z našim klicem zmag in bojev: Unser Führer Sieg-Heil! Sieg-Heil, Sieg-Heil!

Nato so odpeli vsi poslanci in navzoči stoječ obe nemški himni »Deutschland über alles! ter »Horst-Wessel-Lied«. Zaključek radio-sprejema je bila svečana Nizozemska zahvalna pesem (Niederländisches Dankgebet).

Bundesführer Franz Steindl

Mož, ki stoji na čelu organizacije „Steirischer Heimatbund“

Bundesführer Gaurat Franz Steindl se je rodil 5. marca 1911 v Eisenerzu.

Že l. 1928 je vstopil v organizacijo Hitlerjugend in dve leti pozneje v NSDAP (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei) in v SA. Kot učenec in pozneje kot učitelj je neumorno deloval za priključitev svoje domovine k Reichu.

Radi te neumorne borbe je bil s strani avstrijskega sistema odpuščen iz šolske službe. Kot prvi štajerski učitelj je moral Steindl l. 1933 opustiti učiteljsko mesto ter se je moral skrivoma preživljati kot učitelj za smučarstvo in sport.

Njegov borbeni duh pa se je izkazal šele prav v stiski in nevarnosti. Kot Stabsleiter je prevzel vodstvo SA-brigade 9 za dobo petih, dela polnih

let. V tem času je celih 9 mesecev prebil v ječah in koncentracijskih taboriščih stare Avstrije, in sicer v Leoben, Wöllersdorfu, Messendorfu in Waltendorfu. Leta 1938, po zlomu bivšega sistema, ga je Gauleiter dr. Uiberreither poklical v svojstvu Organisationsleiterja v vodstvo Gau-a NSDAP Steiermark.

Kmalu po začetku vojne je dobil poziv v vojsko ter se je udeležil kot planinski lovec borb na Norveškem. Odlikovan z odličjem Eisernes Kreuz II. Kl. se je povrnil v domovino.

V prvih dnevih aprila t. l. mu je poveril Šef Civilne uprave na Spodnjem Štajerskem, Gauleiter in Reichsstathalter dr. Uiberreither, priprave za ustanovitev organizacije Steirischer Heimatbund. Sedaj je bil imenovan za voditelja imenovane organizacije.



Tako je bil postavljen v Marburgu ogromni mlaj na predvečer 1. maja. Kakor vidimo, krasi ogromni kljukasti križ prvi mlaj, ki ga je postavil osvobojeni Marburg.

(Aufn. Ebner Graz)

Gauleiter Uiberreither je obiskal Cilli, Hrastnigg in Trifail

Seš civilne uprave na Spodnjem Stajerskem Gauleiter Uiberreither je dne 1. maja prvič uradno obiskal mesto Cilli, kjer ga je prebivalstvo prav lepo in navdušeno sprejelo. Ker so bile ulice, trgi in ceste napolnjene z ljudskimi množicami, je mladina v vroči želji, da bi prvič videla in slišala za stopnjo našega velikega Führer-ja, zasevala celo okna, podstrešja in strehe. Gauleiter se je v spremstvu političnega komisarja za mesto Cilli, Dorfmeister-ja, pripeljal v lepo okrašeno mesto.

Po sprejemu je sledil govor Gauleiter-ja, v katerem se je med drugim v imenu Spodnještajercev zahvalil Führer-ju za osvoboditev Spodnje Stajerske. Obširno je razložil pomen 1. maja kot praznik nemškega nacionalsocializma in praznik dela, ki ga je Führer po silnih naporih in bojih iz nekdanjega dneva razrednih bojev dvignil v praznik ustvarjanja in dela. Za nacionalsocialistično Nemčijo je namreč delo, in to vsako pošteno delo, nekaj častnega. Nemškemu narodu pomeni delo in zaposlitev izpolnitev želji in zahtev, ki jih stavlja do življenja.

Govornik je nadalje naglasil, da bo ravnokar po slavni nemški vojski osvobodjena Spodnještajerska odslej vedno nemška, kjer se hujšakcev in razdiralcev narodne skupnosti ne bo trpelo. Ljudstvo, ki je celih 23 let željno čakalo, da se reši slovanskega gospod-

stva in gospodarstva, se je vrnilo v nemško skupnost, kjer bo boljše in lepše živelo.

Po vojni, ki jo bo Nemčija zmagovalno končala, se bo ustanovilo največjo socialno državo sveta. V tej državi se bo vsem prebivalcem pravično delilo zemeljske dobrine in sadove dela, da ne bo več izkoriščevalcev in izkoriščanih.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je Gauleiter podčrtal, da so v Nemčiji edino storitve vsakega posameznika odločilne in merodajne in je radi tega potrebno, da bo vsakemu človeku — v kolikor še to ni — pot in razvoj navzgor omogočena in odprta. Mogoče je, da iz vsake družine izide Reichsminister in Reichsmarschall, če je s svojim delom in svojimi storitvami pokazal, da je zato sposoben.

Dolgotrajni vzkliki na čast Führer-ju in himne so zaključile to lepo prireditve.

Iz Cilli-ja je Gauleiter krenil v zdravilišče Tüffer in Römerbad, od koder se je odpeljal v industrijska revirja Hrastnigg in Trifail, kjer je v imenu Führer-ja pozdravil naše rudarje in steklarje. Umevno je, da so ti delavci, ki so za časa bivše Jugoslavije doživeli mnogo grenkega in trdega z največjim zanimanjem in navdušenjem sprejeli poročila in pozdrave Führer-jevega zastopnika.

Bundesführer Steindl je obiskal Pettau

Bundesführer Steindl je pred zbranimi Nemci v Pettau-u imel govor, iz katerega prinašamo nekoliko misli. Etapa Führer-jevega dela pri ustvarjanju Velike Nemčije — je dejal govornik, — je osvoboditev Spodnje Stajerske. Nemška vojska, ki jo je ustvaril Führer po svojih lastnih načrtih, je zagotovilo, da se bo sedanja vojna proti Angliji zaključila s popolno zmago Nemčije. Do sedaj se je še vedno uresničilo in izpolnilo vse, kar je Führer podvzel in napovedal. Zato je vsak poskus sovražnika, da bi mu odtujil njegove zveste pristaše, brezuspešen.

Nemčija v številkah

Površina današnje Nemčije iznaša 800 tisoč kvadratnih kilometrov na kateri živi 90 milijonov prebivalcev. Dolžina državne meje meri 14 tisoč kilometrov. Svetovna velenost ima tri. Berlin s 4 in pol milijonov, Wien s 2 in Hamburg s 1 in tričetrt milijona prebivalcev. Velikih mest, ki štejejo čez 100 tisoč prebivalcev, je v Nemčiji 75.

Dokaz srbskega zločina



Srbi so v Sarajevu pred leti vzdali kamentito ploščo z napisom, ki je povečeval umor takratnega prestolonaslednika Ferdinanda. Napis se je glasil: »Na tem mestu je podaril Gavril Princip Srbiji svobodo na Vidov dan 15. junija 1914«. Srbi so te dni spregledali, da jim je Princip na Vidov dan podaril nekaj drugega kakor svobodo.

Kratek pregled vojnih dogodkov

V preteklem tednu smo zabeležili zelo važen dogodek. Kraljevina Irak, ki je bila svojčas sklenila posebno pogodbo o sodelovanju z Anglijo, je svoji zaveznici obrnila hrbet ter je pričela s sovražnostmi. Anglija se ni azirala na pravice, ki jih je imel Irak na osnovi omenjene pogodbe in je samolastno postopala s svojimi vojaškimi ukrepi na iraških tleh. Sedaj je tudi Irak v borbi z Anglijo in ves arabski svet z napetostjo zasleduje to borbo, ki utegne postati za Anglijo v Prednji Aziji usodna. Iz poteka dosežanih vojnih operacij je razvidno, da so zadale iraške čete Angležem celo vrsto občutnih udarcev. Iraško prebivalstvo je pozdravilo z veseljem sklep vlade, da se Irak upre angleški samopašnosti.

Iz Grčije, ki je medtem že popolnoma kapitulirala, poročajo, da je kronani izdajalec Jurij izročil otok Kreta Angležem. Odcepitev otoka Kreta je nov dokaz zločinskega postopanja Angležev, ki utrjujejo ves otok s pomočjo domačega prebivalstva. Angležem gre zato, spremeniti imenovani otok v dru-

go Malto. Otok Kreta je sedaj popolnoma pod angleško oblastjo.

Kakor izhaja iz poročil nemškega vrhovnega poveljstva, je pričelo nemško letalstvo pretekli teden s silovitimi letalskimi napadi na angleška in škotska pristanišča. Stotine nemških bojnih letal so bombardirale važne vojaške postojanke, zlasti v Glasgowu ter ob reki Clyde. Mesto Belfast je popolnoma v razvalinah. Najhujše je bilo prizadeto mesto Plymouth, ki je bilo popolnoma zbrisano in zravnano z zemljo. Nemški letalski udarci so neizprosni.

V Severni Afriki se razvijajo operacije v smislu italijansko-nemških načrtov. Vsi protinapadi Angležev pri Tobruku so bila gladko odbiti, prav tako pri Sollumu. Nemško in italijansko letalstvo sodeluje uspešno pri bombardiranju angleških postojank.

V Egejskem morju so nemške čete zasedle otoka Mitilene in Kios. Italijani pa so v istem morju zasedli otoke Amorgos, Anafe, Ios, Tera, Naksos in Paros iz skupine kikiadskih otokov.

11. Nemško vojsko, mornarico in letalstvo organiziral v največjo, najboljšo, najmočnejšo in najmodernejše oboroženo silo sveta, s katero je osvobodil več nemških dežel z milijoni Nemcev izpod tujih vladavin ter jih vrnil domovini.
12. S svojo zmagovito oboroženo silo dosegel največje vojaške zmage in bo končno premagal tudi Anglijo, kakor doslej vse njene zaveznike.
13. Priporil, dal in zaščitil svobodo malim narodom, kakor so na pr. Slovaki in Hrvati.
14. Osvobodil našo lepo Spodnjo Štajersko, jo vrnil materni zemlji, let nam, ki smo doslej pod srbsko »šajkačo«
bolj »životarili«
kakot živel, kot novim prebivalcem močne in Velike Nemčije, zagotovil boljše življenje, kakor ga je že deležen nemški narod.

Tekme o socialnih storitvah v Nemčiji

Velika Nemčija je uvedla tekme industrijskih obratov o storitvah na socialnem področju za svoje uslužbence. Gre za plemenito delo, za socialno dobrobit, obratno skupnost, vzgojo in nego tovarniških posad. Nad 290 tisoč podjetij tekmuje med seboj, da bi svojim uslužbencem izboljšala delovne in življenske razmere. To se vrši z izboljševanjem poklicne izobrazbe, izpopolnjevanjem higijskih naprav po tovarnah in stanovanjih, izboljšanjem prehrane, zidanjem udobnejših stanovanj, kopališč, čitalnic, zabavišč itd.

Letos se je petič na praznik nemškega naroda, to je 1. maja, vršila slavnostna seja državne delavske zbornice (Reichsarbeitskammer), na kateri je Reichsminister Rudolf Hess zaključil četrti (1939-40), ter otvoril peto tako tekmo storitve za leto 1941-42. Pri tej priložnosti sta Stellvertreter des Führer Rudolf Heß in Reichsorganisationsleiter dr. Ley objavila imena 419 podjetij, ki jih je Führer odlikoval z imenovanjem za »vzorne nacional-socialistične obrate«, 2000 obratov, ki si tega najvišjega častnega odlikovanja še niso priborili, akoravno je za svoje posade tudi mnogo socialnega storilo, je dobilo diplome ali pa znake za izredne storitve.

Adolf Hitler in njegovo

delo za Nemčijo

Führerju se je zahvaliti, da je:

1. V Nemčiji odpravil vse za narod škodljive politične strankarske razprtije ter nemški narod zedinil in zbral v svoj narodno-socialistični tabor.
2. Nemški narod razbremenil vseh nečastnih določil, naloženih z diktatom na mirovni konferenci po svetovni vojni.
3. V Nemčiji popolnoma odpravil brezposelnost ter narodu dal dela in zaslužka.
4. Svojemu narodu dal nešteto novih najmodernejših cest, mostov, železnic, plovnih rek, kanalov, tovarn, rudnikov itd.
5. Svojim kmetovalcem z izsuševanjem, namakalnimi in drugimi potrebnimi deli preskrbel na stotisoče hektarjev nove rodne zemlje.

6. Z delom nemškega naroda razvil in dvignil nemško gospodarstvo na zavirljivo višino.
7. Rešil socialno politiko tako vzorno, da so bolniki, starci in delan-zmožni ljudje preskrbljeni z vsem, kar rabijo za življenje, da ni nikjer več beračev in klatežev, ki so nekoč kot brezdomci gladovali in po cestah prezebali.
8. Z urejevanjem višine plač delavcem in uslužbencem pri istočasni določitvi cen vsem živlenskimi potrebščinam visoko dvignil živlensko raven ljudstva.
9. Kmetom, obrtnikom, trgovcem, tovarnarjem itd. odmeril zaslužke, ki jih morajo imeti, da jim je obstoj in napredek zasiguran.
10. Z eno besedo: povsod v vseh področjih uvedel svoj novi, človeško življenje izboljšujoči narodno-socialistični družabni red.

Steirischer Heimatbund

Skupnost domoljubnih Štajercev!

Prijave v naslednjih dneh!



Nikdar ne bo pozabila tega trenutka.

(Aufa. Presse-Hoffmann)

Razen odlikovanja zglednih obratov so bili imenovani tudi trije novi pionirji dela. To so obratovodja ali Betriebsführer dr. Messerschmitt, Reichspostminister dr. Ohnesorge in Reichsleiter za tisk Max Amann. Socialni častni naziv »pionir dela«, ki ga je Führer 1. maja l. l. prvič podelil obratovodji vzornega podjetja Friedrich Krupp A. G., Krupp-u von Bohlen und Halbach-u, se odslej podeljuje tudi 1. maja v okviru seje državne delavske zbornice. To odlikovanje dobijo samo možje, ki so v gospodarskem in socialnem pogledu dokazali najvišje uspehe in storitve.

Delavci in nameščenci so dobili 1. maj plačan

Kakor smo že v zadnji številki našega lista poročali, so vsa podjetja Spodnje Štajerske proslavila 1. maj kot narodni praznik in praznik dela. V vseh delavnicah, trgovinah, pisarnah itd. je delo počivalo. Izjema je bila v obratih, ki so zaposleni z nujnimi vojnimi dobavami. Delavcem in uslužbenecem se je seveda praznik delovnega naroda plačalo kakor da bi delali, medtem ko so delavci vojnih industrij v kolikor so delali, za ta dan dobili dvojno plačo.

Čuvajte narodno premoženje

Mnogo narodnega premoženja postane žrtev ognja. Vzroke je iskati

skoraj vedno v človeški lahkomišelnosti in nepazljivosti. V toplem letnem času je treba tozadevno pazljivost podvojiti in potrojiti. Gozd na primer je dragocena stvar, ki je last naš vseh in tvori lep del našega narodnega premoženja.

Naravnost greh in zločin je, če kdo v gozdu kadi. Tudi šupe in podobna, lahko vnetljiva poslopja, ki jih najdemo po vaseh, so pri kajenju v nevarnosti.

Upoštevajte povsod opozorila, ki prepovedujejo kajenje; zavedajte se, da je posebno sedaj v vojnem času treba vsako škodo preprečiti.

Prvi poslanik Hrvatske v Berlinu

V prvi izdaji »Štajerskega Gospodarja« smo poročali, da je Führer imenoval SA-Gruppenführer-ja Siegfried-a Kasche za svojega poslanika pri vladi neodvisne Hrvatske v Zagrebu. Sedaj je hrvatska vlada postavila dr. Branka Benzona za svojega diplomatskega zastopnika pri nemški vladi v Berlinu, kamor je imenovan s svojim uradnim števkom že prispel, da organizira prvo poslaništvo svoje nove države.

Ljubljana priključena Italiji

Uradni list italijanske vlade je objavil zakon, po katerem je Ljubljana z nekaterimi področji nekdanje Kranjske kot posebna dežela pod imenom »po-

krajina Ljubljana« priključena kraljevini Italiji.

Hrvatska je kmetijska država

Po zaslugi Nemčije ustanovljena samostojna Hrvatska je v glavnem dežela poljedelcev. 80% njenega prebivalstva se bavi s kmetijstvom, ki ima nad 90% celokupne zemeljske površine obdelane.

Hrvatska pridelava letno povprečno 453 tisoč ton pšenice. Zelo pomembna je tudi njena živinoreja. Lansko leto so Hrvati v okviru takrat še jugoslovanskega izvoza prodali nad 24 tisoč svinj in nad 22 tisoč komadov rogate živine.

Pred izkoriščanjem po židovskih prekupčevalcih se je hrvatski kmet čuval z zadrugo »Gospodarska sloga«, v kateri je včlanjeno nad 200 tisoč kmečkih družin. Tej organizaciji gre ogromna zasluga za napredek kmečkega gospodarstva, ki je pod protikmetisko zakonodajo srbskih vlad mnogo trpelo.

Hrvatsko kmetijstvo, ki bo brezdvomno modernizirano ter časom primerno v zvezi z ostalim gospodarstvom preurejeno in izboljšano, ima že z ozirom na sedanje zveze Hrvatske z Nemčijo, ki ji bo vsestransko pomagala, veliko bodočnost.

Protizidovski zakon na Hrvatskem

Po zgledu Nemčije je poglavnik Hrvatske dr. Ante Pavelić izdal zakon, ki bo uredil na Hrvatskem zelo pereče vprašanje židovstva. V hrvatskem gospodarskem življenju, prav posebno v trgovini, industriji, ter v dobičkanem bankarstvu, je žid igral prvo vlogo.

Zadevni zakon točno določa, kdo je »državljan« in kdo je samo »pripadnik« Hrvatske. Državljanji so Arijci; torej čistokrvni Hrvati brez židovske primesi ter tisti podaniki, ki so stali oziroma še stojijo za hrvatskim osvobodilnim gibanjem. Kot pripadnike Hrvatske našteva zakon večino ostalih prebivalcev, med katerimi imenuje tudi Žide.

Tudi ciganske nadloge, ki je na Hrvatskem večkrat občutna, niso pozabili. V posebnih členih zakon govori, kaj in kako bodo morali cigani delati oziroma živeti, da bo to v korist hrvatski skupnosti in da postanejo v splošnem koristnejši člani človeške družbe kakor so bili doslej.

Ker so razni Schwarz-i, Weiss-i, Blau-i, Grün-i itd. svoja židovska imena zamenjali s hrvatskimi, da so na ta način kot navidezni Hrvati lažje iz-

koriščali hrvatski narod, so z istim zakonom razveljavljene vse spremembe imen, ki so se izvršile po novembru 1913.

Sledilo bo baje tudi čiščenje Židov iz odvetniških, zdravniških in ostalih poklicev, v katerih s svojim delovanjem Hrvatom samo škodujejo.

Zvišanje cen prepovedano

»Marburger Zeitung« poroča, da je politični komisar za mesto Marburg an der Draa z denarnimi globami in zaporom kaznoval več oseb, ki so vkljub prepovedi šefa civilne uprave na Sp. Štajerskem samovoljno zvišale cene.

Kakor znano, je na podlagi odredbe šefa imenovane uprave od 14. aprila prepovedano vsako zvišanje cen, ki ga niso izrecno dovolile oblasti. Uradniki gospodarskih uradov (Wirtschaftsämter) nadzorujejo izvedbo citirane odredbe, ki jo je tolmačiti v tem smislu, da ni kaznivo samo zvišanje cen od strani prodajalcev, temveč se kaznuje tudi kupce, ki ponujajo višje cene kakor so uradno določene.

V orientacijo se ponavlja, da tvorijo cene za blago instviritve, ki so veljale na dan 1. aprila t. l. dotično višino, ki se brez oblastvenega dovoljenja oziroma spremembe od strani oblasti, na lastno roko ne sme zvišati.

Maksimirane cene za krompir

Šef civilne uprave za Spodnjo Štajersko je določil cene po katerih je prodajati krompir. Za pridelovalce je najboljšo vrsto belega krompirja (Schneeflocken) določena cena 170, za najboljšo vrsto belega krompirja sto kil.

Tem cenam lahko veletrgovci za prevozne in svoje stroške dodajo še največ 15 dinarjev pri vsakih 100 kilogramih.

Od konzumentov, ki kupujejo krompir na drobno, se ne sme več zahtevati kakor 2 dinarja 20 par za belega in 2 dinarja za vse ostale vrste za kilogram.

Reja kuncev in prehrana

V mirnem času reja malih živali ni bila tako pereča kakor sedaj v vojni, ko je treba na vse načine dvigniti produkcijo prehranjevalnih sredstev. Silno važen činitelj je reja malih živali v takih pokrajinah, ki so že po naravi bolj pasivne, kar velja zlasti tudi za Spodnjo Štajersko. Ker ni dovoza živine in zaklanih prašičev iz Hrvaške, Bačke

Odredba o zaposlitvi delovnih moči na Spodnjem Štajerskem

Šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je izdal sledečo odredbo. Da se zagotovi urejeno zaposlitev delovnih moči na Spodnjem Štajerskem, odrejam na podlagi meni podeljenega pooblastila:

§ 1

1. Mesta zaposlitve se smejo zapustiti samo s privoljenjem za dotično mesto pristojne borze dela.
2. Delovne moči se smejo odpustiti samo s pristankom za dotično delovno mesto pristojne borze dela.
3. Obrati kovinske obrti, stavbene obrti in prometne obrti smejo zaposljevati delovne moči le s pristankom za dotično mesto pristojne borze dela.
4. Ako se službeno razmerje prekine brez pristanka borze dela, je ta prekinitev delovnega razmerja pravno neveljavna. Delavec ali nameščenec je dolžan vrniti se na svoje dosedanje delovno mesto; voditelj obrata sme odkloniti nadaljevanje delovnega razmerja le s pristankom borze dela.
5. Pristanek je lahko vezan na kakšne posebne pogoje.

§ 2

Navedene določbe veljajo smiselno tudi za družinske pripadnike, ki redno pomagajo v obratih zakoncev, staršev, prednikov ali bratov in sester, če tudi niso zaposleni kot delavci ali nameščenci.

§ 3

1. Voditeljem obratov ali pooblaščenecem, ki ne stanujejo na Spodnjem Štajerskem in drugim uradom kot borzi dela, je prepovedano vsako sprejemanje, posredovanje ali zavezovanje delovnih moči bodisi ustmeno, telefonično, pismeno, z oglasi v časopisih ali na drugi način.
2. Voditelji obratov, ki stanujejo na Spodnjem Štajerskem, so dolžni prijaviti vsa prosta mesta radi zaposlitve krajevno pristojni borzi dela.

§ 4

Prestopek te odredbe se kaznuje po številu 9 odredbe z dne 14. 4. 1941.

Marburg a. d. Draa, dne 28. aprila 1941.

itd., bo treba velike štednje, ker je v tej vojni zlasti trpel stalež rogate živine. Treba bo precej časa za vzrejo primerne števila živine. V preskrbi mesa — vsaj za kmetijski dom — pa lahko igrajo kunci izdatno vlogo. Za rejo kunccev seveda ne bomo jemali tistih malih pasmin, ki jih vidimo čestokrat po živinskih hlevih, nego plemenite pasme, čijih reja se tudi izplača. Imamo izbrane pasme kunccev, ki dosežejo težino do 6 ali celo 7 kilogramov. Praktičen kmetovalec si lahko sam napravi hlev za kunce, ki pa ne sme biti kak temni zaboj. Kunci potrebujejo prav tako kakor druge živali zraka in svetlobe ter zlasti tudi čistost in snago. Glede klaje niso izbirični. Debelimo jih po navadi z ovsem, hvaležni so tudi za staro kruhovo skorjo in malo mleka. Razplodne možnosti kunccev so precej velike. Kunci dajejo sočno in fino meso, ki ga gospodinja lahko priredi na več načinov. Tako igrajo kunci v vprašanju prehrane veliko vlogo.

dognali, da je zelo redilna. 1 kg soje zaleže glede na hranljivost za 2 kg teletine ali 58 jajc! Soja je industrijska surovina za proizvodnjo mila, sojino olje služi za proizvodnjo margarina, ostanek je izvrstna hrana za živino. Nemška pristanišča imajo več tovarn za predelavo soje in so največje v Evropi. Nemci so tudi vzgojili vrsto soje, ki ji evropska klima zelo prija. Zdjaj jo v večji meri goje tudi v Podonavju in na Balkanu.

Uničujte hrošče

Letos je zopet mnogo takozvanih majskih hroščev, ki so mlademu drevju škodljivi. Edino protisredstvo je: hrošče loviti, jih pomoriti, ter uporabiti kot krmo za svinje in kokoši. S tem obvarujemo naša drevesa škode, obenem pa koristimo naši svinji in kokošjereji.

DOPISI

□ Gonobitz. V Gonobitz-u je izredno nadno umrl nameščenec tovarne Latrich, Willi Topolschegg. Pokojnik se je v zadnjih preobratnih dneh v pripravljenostni službi prehladil ter postal žrtev pljučnice. Trg Gonobitz in okolica ga obdržita v trajnem, lepem spominu.

Porast kulture soje

V Evropi so zadnje čase vsejali mnogo več soje. Že 3000 let poznajo na Daljnem vzhodu sojo, ki jo štejejo med pet »svetih rastlin«. Leta 1908 je prišel prvi transport soje v Evropo. Učenjaki so preiskali njeno snov in

ZANIMIVOSTI

Kako se je krompir razširil v Franciji

Krompir je danes splošna ljudska hrana. Nekdaj pa temu ni bilo tako. Spočetka ljudje niso vedeli, da je gomolj krompirja tisti del, ki je užiten in ki nam daje tako okusne jedi. Glavni zagovornik krompirja v Franciji je bil neki Parmentier. Ves njegov trud, razširiti krompir kot ljudsko hrano, pa je bil zaman. Končno mu je pomagal sam kralj Ludovik XVI. Kralj je nekega dne povabil svoje dvorjane ter jim je pridelal pravi krompirjev banket. Vse jedi so bile namreč pripravljene iz krompirja, in sicer od juhe do salate. Nekaterim sicer ni prijlo, pa so pozneje vendarle priznali, da je bilo vse dobro. Od tedaj se je krompir zmagoslavno razširil po vsej Franciji.

Življenje v pragozdu, večjem od Evrope

Ob največji reki sveta, Amazoni v Južni Ameriki, se razprostira ogromen pragozd, ki je večji kakor vsa Evropa. Je to nepregledna oblast divje razraslih dreves, z bujnim tropskim rastlinstvom in živalstvom. Mravlje, termite, kače, aligatorji, mačke, kolibri, opice, papige, orhideje, liane, palme in nešteta vrsta druge flore se je udomila med orjaškimi drevesi južnoameriškega pragozda.

V veliki dolinski kotlini, ki jo namaka velereka Amazona z njenimi pritoki Rio Negro, Madeira, Purus, Rio Branco, leži devet mesecev v letu obsežno močvirna voda. Palme so tod tako goste, kot nikjer drugod na svetu. Rdeče cvetlice tipa kapucinčkov cveto povsod v ogromnih množinah. Na rekah se dan in noč kadil bela megla, iz katere dežuje brez oblakov. Skozi to vlažno vzdušje le težko prodira sonce. Prenasičenemu ozračju se je zahvaliti, da tod ne poznajo sončarice, kakor v Indiji in ob Rdečem morju.

Stirideset ali šestdeset metrov visoko sega gozdni zid. Od tal do vrha ga prepletajo liane. Ta lepota pragozda, s svojimi očarljivimi cvetovi se oklepa gozdnih velikanov in kot prava zajedalka jih je premnoge že spravila k smrti. Posušena, iztrohnela drevesa štrle povsod pod nebo, plezalka liana se je v njih preselila na druge žrtve. Čudo orhidej se skriva med drevjem, prekrasni cvetovi, ki jih v Evropi plačujejo z zlatom, so plen mnogih ladij,

Naročajte in širite „Štajerskega Gospodarja“ ter oglašujte v njem!

Že prva izdaja »Štajerskega Gospodarja« je našla ugoden sprejem. Iz raznih krajev Spodnjega Štajerja se prijavljajo naročniki, ki nam v svojih dopisih poročajo o dobrem vtisu, ki ga je povsod napravil.

»Štajerski Gospodar« bo, kakor smo že zadnjič zapisali, glasilo vseh Spodnještajercev, ki so zvesti našemu velikemu Führerju. Razen potrebnega, poučnega, koristnega in zanimivega čtiva bo prinašal tudi oglase. Cena istih enostolpno v oglasnem delu je en dinar in dvajset par za milimeter. Tem cenam se približe še 40% dodatka in oglasni davek.

Izhajanje našega tednika bo urejeno tako, da ga bodo bralci v nedeljo, ko je čas čitanja, imeli že v svojih rokah.

Naročajte naš list, dopisujte mu, priporočajte ga in oglašujte v njem. Zahtevajte povsod po gostilnah, kavarnah in brivnicah »Štajerskega Gospodarja«. Kupujte v trgovinah, ki so naši inserenti, zahajajte v lokale, ki držijo naše glasilo, agitirajte zanj ter mu pridobivajte novih naročnikov.

Dopise je nasloviti na upravo, če gre za naročnino ali oglase, vse ostalo pa na uredništvo »Štajerskega Gospodarja«. Oba pisarni se nahajata v Marburg-u, Marburger Druckerei, Badgasse 6.

ki priplovejo semkaj na lovu za orhidejami. Krasni, zeleno rubinasti metulji sedajo na njihove cvete, so to kolibri, majhni ptički, ki niso večji od metuljev.

Cvetlice, kolibri in mravlje — to so trije stalni gostje južnoameriškega pragozda. Prelestne so dalje južnoameriške muhe, ki bajno razsvetlujejo tropsko noč. Metulji, kresnice in mravlje stvarjajo tu največje čudeže za prirodopisce, ki si lahko nabere ob Amazoni najpopolnejšo zbirko teh žuželk in mrčesov.

Znana je brazilska »Dama s tančico«, cvetlica goba, ki ima ponoči belo svetlikajočo se krinolino. Je to najbolj očarljiva gozdna goba, hkratu pa izpuhneva tako zoprn duh, strašen vonj, da bi človek pred njo skoro omedlel.

In živalski svet! Prepoln je najrazličnejših zastopnikov. Pragozdno tišino preseka rjojenje in cvilenje pestre brazilske favne. Med porečji veltoka se sprehaja mrzlica, divja plemena nagih Indijancev preže s strupenimi sulicami na sovražnika. Njih glave so okrašene s papigini perjem, ženske nosijo barvano obleko iz perja, v uhljih okraske iz hroščevih peruti in ogrlice iz semenskih zrn, medtem ko si moške

nadevajo zapestnice iz gaščarične kože. Indijanska plemena, ki se potepajo po brazilskem pragozdu, so najpristnejši gozdni ljudje na zemlji. Pisani kakor leopardi se plazijo Indijanci za plenom, barvajo se z rastlinskimi barvami. V tem paradizu kač je človek vprav roparsko, strupeno in požrešno bitje.

Pozdrav vseh zavednih Spodnještajercev je

„Heil Hitler!“

MALI OGLASI

Prodajam prvovrstno kolje za vinograd. Vprašati pri trgovcu Murko, Marburg, Mellingerstrasse 28, ali Carner-Gasse 16. I. 1

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 2